

Examendocument

Nederlands Kettingzaag Certificaat (NKC)

Ingangsdatum: 01-07-2025

Vastgesteld op 07-04-2025 door CvD Personen

© Nederlands Kettingzaag Certificaat

Alle rechten voorbehouden. Het gebruik van dit document voor welk doel dan ook is uitsluitend toegestaan nadat een schriftelijke overeenkomst met NKC is gesloten waarin het gebruiksrecht is vastgelegd.

NKC, Bovenbuurtweg 27, 6717 XA Ede (085) 4010 740,
info@kettingzaagcertificaat.nl www.kettingzaagcertificaat.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Algemeen	6
1.1 Certificaat en pas	6
1.2 Geldigheidsduur certificaat	6
1.3 NKC-Register	6
1.4 Beeldmerk	7
1.5 Begrippen	7
2. Afname examens NKC.....	9
2.1 Examenvorm	9
2.2 Deelname examens.....	9
2.3 Cesuur	9
2.4 Randvoorwaarden	9
2.5 Vrijstellingen.....	10
2.6 Uitslag.....	10
2.7 Herkansing.....	10
2.8 Aangepaste wijze van examineren: dyslexie, faalangst, ADHD, slechtziend of andere beperkingen.....	11
2.9 Bewaartermijn examens.....	11
2.10 Geheimhouding	11
2.11 Borging kwaliteit en inhoud toetsmatrijs	11
2.12 Profielschets inspecteur	11
3. Permanente educatie en hercertificering.....	12
4. Het examen	13
4.1 Beoordeling theorietoetsen	13
4.2 Beoordeling praktijktoetsen.....	14
4.3 Beoordeling niveau 6	15
5. Eindtermen	17
5.1 ‘Korten van liggend hout’ (Niveau 1)	17
5.2 ‘Afzetten van kleine bomen en struiken’ (Niveau 2).....	21
5.3 ‘Vellen zonder hulpmiddelen tot diameter 30 cm’ (Niveau 3)	25
5.4 ‘Lichte velling’ (Niveau 4).....	30
5.5 ‘Zware velling’ (Niveau 5)	35
5.6 ‘Vellen Hout Onder Spanning’ (Niveau 6)	40
Bijlage 1 Randvoorwaarden beoordeling NKC-examinatoren	45

Bijlage 2 Eisen aan de examenlocatie	48
A. Eisen aan de theorie-examenlocatie.....	48
B. Richtlijn randvoorwaarden praktijkexamenobject.....	48
Bijlage 3: Voorbeelden beoordelingsformulieren praktijk	51
Bijlage 4: Eisen aan de NKC-exameninstelling en examinerator.....	52

Inleiding

Dit examendocument (hierna te noemen: 'document') beschrijft de werkwijze om te komen tot een persoonscertificaat via de examenlijn Nederlands Kettingzaag Certificaat (hierna te noemen: 'NKC'), en beslaat 6 vaardigheidsniveaus (hierna te noemen: niveaus). Dit document bevat een aantal ingrijpende wijzigingen ten aanzien van de vorige versie. Zo is het document geharmoniseerd met de overige examendocumenten van Stichting Groene Erkenningen (hierna te noemen: 'SGE') en zijn o.a. het assessment tot examineren en het inspecteren van trainingen verder uitgewerkt. Ook de voorstellen vanuit recente bijscholingen van examinatoren zijn, waar goedgekeurd, verwerkt.

Certificatieschema's voor persoonscertificatie van SGE zijn afgestemd op de internationale norm ISO/IEC17024. Deze schema's bevatten per vaardigheidsniveau de eindtermen en een toetsmatrijs. In dit document wordt voor de leesbaarheid gesproken van 'hij', ook waar dat 'zij/die' kan zijn. Daar waar gesproken wordt over certificaat, wordt een persoonscertificaat bedoeld.

De doelstelling van NKC is om een efficiënte, duidelijke en transparante kwaliteitsstandaard voor kettingzaagcertificering in Nederland te regelen. Dit ter bevordering van veiligheid en vakmanschap. Voor de deelnemer moet de certificering een marktconforme prijs hebben. De examinerende instanties en deelnemers hebben baat bij kwalitatief goede certificeringen die kostenarm zijn, geen overbodige administratieve lasten dragen en praktisch goed uit te voeren zijn. Om dit te bereiken is een certificeringssysteem uitgewerkt. SGE is schemabeheerder van het NKC (Nederlands Kettingzaag Certificering). NKC-exameninstellingen worden geaccrediteerd door SGE.

Historie

Het NKC is in 2020 tot stand gekomen door een samenwerking met een groep opleiders in de groenbranche met goedkeuring van de brancheorganisaties VBNE, VHG en Cumela.

Het werken met de kettingzaag is een activiteit waarbij kennis en vaardigheden van groot belang zijn om dit veilig te kunnen doen. Hierbij is een gedegen opleiding noodzakelijk.

De Arbocatalogus (Bos en Natuur, hierna te noemen: Arbocatalogus) schrijft voor dat medewerkers aantoonbaar geschoold moeten zijn voor het uit te voeren werk of dat zij deskundig en ervaren zijn voor het uit te voeren werk. Er is wel een beschrijving van opleidingsniveaus gegeven maar deze is slechts richtinggevend voor de gebruiker van de Arbocatalogus. Iedere opleider kan zelf invulling geven aan de eindtermen en titels van de certificaten die hij uitgeeft.

Om een uniform niveau van kennis en kunde vast te kunnen stellen is een document ontwikkeld wat eenduidig de kennis en kunde beschrijft en de uniforme beoordeling borgt. Dit document wordt gebruikt door opleiders om kandidaten te trainen, door examinatoren om te certificeren

en door SGE om de processen te borgen. Personen die getoetst zijn conform dit document zijn aantoonbaar competent op de geformuleerde eindtermen.

Er zijn 6 niveaus te onderscheiden:

1. Korten van liggend hout
2. Afzetten van kleine bomen en struiken
3. Vellen zonder hulpmiddelen tot diameter 30 cm
4. Lichte velling
5. Zware velling
6. Vellen Hout Onder Spanning

Ieder niveau kent specifieke kennis en vaardigheden. Deze worden in dit document nader beschreven. **Onder de werkingssfeer van het NKC-persoonscertificaat valt nadrukkelijk NIET de tophendel-/tophandlezaag.**

Ontwikkeling

De examens NKC zijn ontwikkeld onder toezicht van de Vaststellingscommissie NKC in samenspraak met SGE.

Examineren

Het examen wordt afgenomen door een toegelaten exameninstelling, waarbij gebruik wordt gemaakt van vragen die zijn opgenomen in een vragenbank. De examens kunnen op locatie worden afgenomen door de exameninstelling.

Gevalen waarin dit reglement niet voorziet

In de gevallen waar dit document niet in voorziet, beslist de directie van de exameninstelling. SGE wordt van een dergelijk besluit in kennis gesteld.

Vaststelling

Vastgesteld door CvD Personen te Ede, d.d. 07-04-2025

Ingangsdatum 1 juli 2025

Naam

Ruud Mantingh (voorzitter CvD Personen)

1. | Algemeen

1.1 Certificaat en pas

Certificaten kunnen uitsluitend worden uitgegeven door erkende en geregistreerde exameninstellingen of door SGE. Dit zijn certificaten met de lay-out van de exameninstelling of van SGE en een beeldmerk van het NKC.

Op het certificaat staan vermeld:

- de naam van de behaalde kwalificatie
- de naam (voorletters en achternaam), geboortedatum en geboorteplaats van de kandidaat
- het certificaatnummer (het nummer van de toegekende kwalificatie)
- de naam en persoonlijke handtekening van de geautoriseerde beslisser
- de naam en (digitale) handtekening van de exameninstelling
- de naam met beeldmerk en NAW-gegevens van de exameninstelling
- de datum en de plaats van afgifte
- de datum 1e certificatie
- de vervaldatum
- het communicatielogo van 'NKC' met vermelding van nadere bepalingen NKC, waaronder de tekst: 'Examens worden afgenomen onder auspiciën van NKC.'

Na het met goed gevolg afleggen van de examens en daarop volgende registratie van de kandidaat bij NKC, ontvangt de geslaagde kandidaat een pas. De pas zal op termijn ook digitaal verstrekt worden. Op de pas staan vermeld:

- de naam van de behaalde kwalificatie
- de naam (voorletters en achternaam), geboorteplaats en geboortedatum van de kandidaat
- het relatienummer van de kandidaat
- het NKC-beeldmerk

1.2 Geldigheidsduur certificaat

Het certificaat wordt toegekend als de kandidaat het examen met goed gevolg heeft afgerond. In het theorie-examen worden de kenniselementen getoetst. In de praktijk-casus wordt inzicht en toepassing getoetst. De certificaten hebben een geldigheidsduur van 5 jaar. Het hoogst behaalde niveau bepaalt de geldigheidsduur.

1.3 NKC-Register

De kandidaat wordt na het met voldoende resultaat afleggen van het examen bij de exameninstelling, opgenomen in het register van NKC en gepubliceerd op de website van kettingzaagcertificaat.nl.

1.4 Beeldmerk

De NKC certificaathouder is gerechtigd om het bijbehorende beeldmerk (logo) te voeren.

Beeldmerk NKC:

De exameninstelling ziet erop toe dat kandidaten en certificaathouders zich conformeren aan het reglement Woord- en Beeldmerk van SGE. Bij het constateren van overtredingen op dit reglement wordt SGE direct geïnformeerd en worden de nodige maatregelen getroffen om voortduring van de overtreding te stoppen.

1.5 Begrippen

Certificering:

Het proces waarin personen worden getoetst conform de beschrijving van het betreffende niveau.

D.B.H.:

Diameter op borsthoogte

Eindtermen:

De eindtermen omschrijven de criteria van het certificaat waaraan de houder ervan heeft voldaan.

Kandidaat:

Persoon welke een examen aflegt.

Kettingzaag:

Een benzine- of accu aangedreven kettingzaag.

NKC-examinator:

Persoon, toegelaten om als examiner op te treden bij een NKC examen.

NKC-examen:

Beoordelingsmoment georganiseerd door een NKC-exameninstelling en uitgevoerd door een NKC examiner.

NKC-exameninstelling:

Geaccrediteerde organisatie welke examens afneemt of hercertificeringsbijeenkomsten organiseert.

Opleider:

De persoon of instantie die de opleiding of training verzorgt waarmee de kandidaat zich voorbereidt op de toets.

SGE:

Stichting Groene Erkenningen, verantwoordelijk voor schemabeheer en administratieve afhandeling.

Toets/examen:

Deze twee termen worden in dit document tezamen gebruikt. Er is geen verschil tussen het afleggen/afnemen van een toets of examen.

Toetsmatrijs:

Een gedetailleerde beschrijving van de leeruitkomsten en eindtermen, verdeeld in subcategorieën.

2. | Afname examens NKC

In dit hoofdstuk staat beschreven hoe de examens moeten worden vormgegeven en welke regels gelden bij het maken en afnemen van examens. Hier zijn eveneens de eisen uit het reglement exameninstelling van toepassing.

De examenvereisten gelden voor elk van de niveaus tenzij anders wordt vermeld.

2.1 Examenvorm

De theorietoets kan op papier en/of digitaal worden afgenomen, conform de gestelde 'Eisen aan de theorie-examenlocatie' (bijlage 2A). Het praktijkexamen dient afgenomen te worden conform 'Richtlijn randvoorwaarden praktijkexamenobject (bijlage 2B).

2.2 Deelname examens

Iedere kandidaat kan zich laten toetsen voor elke certificering. Er is geen aantoonbare vooropleiding of certificaat nodig om te worden toegelaten tot het examen. Uitgezonderd NKC niveau 6. Hiervoor dient men een geldig certificaat NKC niveau 5 of minimaal ECC 3 te kunnen overleggen. De kandidaat wordt mentaal en fysiek geacht deel te kunnen nemen aan het betreffende examen, zulks ter beoordeling door de examinerator. Examineratoren en/of exameninstellingen hebben het recht om kandidaten te weigeren om de veiligheid te waarborgen.

Het volgen van een passende cursus wordt sterk aanbevolen. De examens zijn in de Nederlandse taal opgesteld. Indien examens in een andere taal dan het Nederlands afgenomen dienen te worden, is dit mogelijk door de inzet van een (beëdigd) tolk tenzij de examinerator de taal van de kandidaat voldoende beheerst.

Jeugdigen in de leeftijd van 16- en 17-jaar mogen alleen met een kettingzaag werken onder permanent direct en deskundig toezicht, en pas vanaf 18 jaar zelfstandig werken (als zij aantoonbaar een opleiding voor de kettingzaag doorlopen hebben die adequaat is voor de werkzaamheden). (Bron: <https://www.stigas.nl/agroarbo/bos-en-natuur/werken-met-de-motorkettingzaag/>)

Als gevolg van het bovenstaande kunnen 16- en 17-jarigen wél een examen afleggen.

2.3 Cesuur

Er geldt een cesuur zoals bepaald in de toetsmatrijs. Met 'cesuur' wordt de scheiding tussen de resultaten bedoeld, die als voldoende (geslaagd) en onvoldoende (niet geslaagd) worden beoordeeld. Beide toetsen (theorie en praktijk) moeten voldoende zijn afgerond om het certificaat te behalen.

2.4 Randvoorwaarden

In dit examen wordt ingegaan op de verschillende kennis- en vaardigheidsaspecten die de kandidaat moet beheersen. De inhoud en het niveau van het examen worden vastgesteld aan de hand van de informatie uit de toetsmatrijs en eindtermen.

2.4.1 Afname examen

Voordat de kandidaat start met het examen, vindt identiteitscontrole plaats aan de hand van een geldig identiteitsbewijs. Indien er sprake is van een digitaal theorie-examen, krijgt de kandidaat nadat deze de benodigde gegevens heeft ingevuld, een voorbeeld te zien van een examenvraag.

Door dit voorbeeld krijgt de kandidaat inzicht in wat er van hem wordt verwacht bij het maken van het digitale theorie-examen. Bij afname op papier zal er geen voorbeeld examenvraag zijn.

Tijdens het examen kan de toezichthouder danwel examinerator bij vermoedens van fraude het examen direct beëindigen.

Indien een examinerator gerede twijfel heeft omtrent de fysieke en/of geestelijke toestand van een kandidaat met het oog op de veiligheid tijdens een praktijk-examen, kan de examinerator besluiten de kandidaat te weigeren voor deelname aan het examen.

2.4.2 Tijdsduur examen

De exameninstelling ziet erop toe dat de kandidaat zich houdt aan de gestelde tijdsduur voor het examen zoals genoemd is in de toetsmatrijs. Na het voltooien van de toets worden de gegevens opgeslagen.

2.4.3 Voorbereiden examen

De opleider geeft de kandidaat tijdens de cursus adequaat voorlichting over de stof die getoetst wordt tijdens het examen.

2.5 Vrijstellingen

Er zijn geen vrijstellingen voor het examen. Voor hercertificering geldt dat indien een kandidaat een geldig certificaat ECC/ECS toont, de onderstaande tabel toegang geeft tot hercertificering:

NKC 1: Korten van liggend hout	ECC 1
NKC 2: Afzetten kleine bomen en struiken	
NKC 3: Vellen zonder hulpmiddelen tot een diameter van 30 cm.	
NKC 4: Lichte velling	ECC 2
NKC 5: Zware velling	ECC 3
NKC 6: Vellen Hout Onder Spanning	ECC 4

2.6 Uitslag

De exameninstelling maakt de uitslag van een toets binnen een redelijke termijn na afname van de toets aan de kandidaat schriftelijk danwel digitaal bekend. Termijnen worden vooraf aan het examen openbaar gemaakt. De exameninstelling stelt de kandidaat op diens verzoek in de gelegenheid de beoordeelde resultaten van door hem gemaakte toetsen op categorie-niveau in te zien.

2.7 Herkansing

Herkansingen kunnen plaatsvinden onder de volgende voorwaarden:

- voldoende behaald resultaat praktijk-examen blijft zes maanden geldig
- voldoende behaald resultaat theorie-examen blijft zes maanden geldig;
- datum herkansing geldt als datum geslaagd.

Indien er sprake is van een herexamen moet er minimaal 2 weken tussen examen en herexamen zitten.

Indien het nog niet behaalde onderdeel bij herkansing nogmaals onvoldoende wordt afgesloten vervalt de geldigheid van het behaalde onderdeel en zal de kandidaat het gehele examen moeten herkansen. Herkansen is ook mogelijk op een centraal toetsmoment.

2.8 Aangepaste wijze van examineren: dyslexie, faalangst, ADHD, slechthoorden of andere beperkingen

Kandidaten met dyslexie kunnen extra tijd aanvragen. Voor kandidaten met aantoonbare lees/leerproblematiek is het mogelijk om een aangepaste vorm (mondeling) aan te vragen of van ReadSpeaker gebruik te maken. Het kan voorkomen dat de kandidaat door beperkingen niet in staat is om een examen op de voorgeschreven manier te maken. In deze gevallen kan de kandidaat de exameninstelling verzoeken om een maatwerkoplossing te organiseren.

2.9 Bewaartermijn examens

Gegevens van gemaakte toetsen worden maximaal 12 maanden bewaard. De exameninstelling stelt de kandidaat op diens verzoek in de gelegenheid de opgaven en beoordeelde resultaten van door hem gemaakte toetsen op categorieniveau in te zien.

2.10 Geheimhouding

Iedereen die betrokken is bij de uitvoering van de examinering en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan men het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, is verplicht tot geheimhouding daarvan, tenzij enig wettelijk voorschrift of zijn taak bij de uitvoering van de examinering hem tot bekendmaking verplicht.

2.11 Borging kwaliteit en inhoud toetsmatrijs

De exameninstelling geeft SGE, of de door SGE aangewezen toezichthouder, op verzoek inzicht in alle gegevens die nodig zijn om het kwaliteitsniveau van examens te kunnen vaststellen. SGE, of een door SGE aangewezen inspecteur, is te allen tijde gerechtigd bij de uitvoering van het examen aanwezig te zijn.

2.12 Profielschets inspecteur

Een inspecteur die examens bijwoont vanuit SGE mag niet zelf actief zijn in het examineren van NKC-kandidaten én dient te beschikken over:

- senioriteit in het vakgebied;
- goede communicatieve vaardigheden;
- goed ontwikkeld veiligheidsbewustzijn;
- een set geschikte PBM's

Daarnaast dient de inspecteur minimaal 1 x per jaar te participeren in een nascholingsbijeenkomst waarin het examenproces wordt geëvalueerd.

De rol van een inspecteur is het observeren van het examenproces. Ingrijpen hierin door de inspecteur is op geen enkele wijze toegestaan, tenzij de veiligheid van de betrokkenen of omstanders in het geding is.

3. | Permanente educatie en hercertificering

Om het certificaat te verlengen moeten certificaathouders vóór het verlopen van de geldigheidsduur een hercertificeringsbijeenkomst bijwonen welke wordt afgesloten met een praktijktoets, waarbij die aantoont dat kennis en vaardigheden nog voldoende beheerst worden. De minimale tijdsduur voor een hercertificeringsbijeenkomst is 3 uur. Hierbij worden de vaardigheden beoordeeld zoals die op dat moment voor het betreffende niveau van kracht zijn, gelijk aan een initieel examen.

Het hoogst behaalde niveau bepaalt de nascholingseisen.

4. | Het examen

Voor het theorie-examen wordt gewerkt met een centrale (digitale) vragenbank. De vragenbank bevat verschillende typen vragen. Elk examen moet een verscheidenheid aan vragen bevatten met een minimum van 2 vraagtypen per examen. De beheerder van de vragenbank is ervoor verantwoordelijk dat het juiste type vragen bij een eindterm wordt gekozen. Als naar het oordeel van de exameninstelling de kwaliteit, het niveau en samenstelling van de vragen in de vragenbank niet beantwoord aan de eisen uit de toetsmatrijs, worden de beheerder van de vragenbank en SGE direct geïnformeerd. De onderstaande vraagtypen moeten minimaal terugkomen in het theorie-examen. De beheerder van de vragenbank voegt naar eigen inzicht extra typen vragen toe om te voldoen aan het vereiste examenniveau.

1. Schriftelijke vragen:

Met maximaal 3 antwoordalternatieven.

2. Afbeeldingsvragen:

Er wordt een meerkeuzevraag met maximaal 3 antwoordalternatieven gesteld naar aanleiding van een foto van bijvoorbeeld een praktijksituatie of een illustratie.

De toetsmatrijs benoemt per categorie en eindterm het aantal vragen in de toets en het aantal vragen in de vragenbank. Het aantal vragen in de vragenbank is altijd hoger, zodat er altijd voldoende vragen aanwezig zijn waaruit examenvragen gekozen kunnen worden. Hiermee wordt de betrouwbaarheid van de toets gewaarborgd. Het totaal aantal vragen in de toets is gelimiteerd om te voorkomen dat de kandidaat overvraagd wordt en zijn concentratie verliest.

Ieder examen bestaat uit een theorie- en praktijktoets, welke op dezelfde dag dienen te worden afgenomen. De volgorde waarin dit gebeurt wordt door de exameninstelling bepaald en kan gewijzigd worden indien de weersomstandigheden hier aanleiding toe geven.

4.1 Beoordeling theorietoetsen

De kenniscompetenties (K) dienen theoretisch getoetst te worden. De vragen worden aangeleverd vanuit de vragenbank van SGE. Er zijn verschillende vragen qua niveau en aantallen vragen per onderdeel. Deze worden per niveau in een tabel weergegeven. Bij niveau 6 wordt de kennis getest door een interview bij een casus die de kandidaat krijgt voorgelegd. De NKC-examinator zal erop toezien dat de volgende randvoorwaarden geborgd zijn:

- De theorie-toets moet in een geschikte, comfortabele ruimte plaatsvinden.
- De kandidaten moeten zelfstandig (zonder af te kunnen kijken) de toets kunnen maken in een ongestoorde omgeving.
- Er moet een waarnemer aanwezig zijn die toezicht houdt en de kandidaten instrueert.
- Het nakijken van de toets mag de waarnemer uitvoeren maar blijft onder verantwoordelijkheid van de NKC-examinator.
- Bij twijfel aan de eerlijkheid van de kandidaat kan de waarnemer/examinator de toets ongeldig verklaren.

De kandidaten hebben **maximaal 45 minuten tijd voor 30 multiple-choice (MC) vragen**. Voor alle niveaus geldt dezelfde cesuur en aantal vragen per categorie:

Beoordeling theorie-toets niveau 1 t/m 5		Aantal vragen per categorie
K	De kandidaat heeft kennis van:	Aantal MC vragen
1	Veiligheid	8
2	Onderhoud	10
3	Werken met de kettingzaag	10
4	Wet- en regelgeving	2
	Totaal	30
	Cesuur: minimaal 21 goede antwoorden	

4.2 Beoordeling praktijktoetsen

Geen enkele examenlocatie/-situatie zal hetzelfde zijn. Om uniformiteit te houden zijn er enkele randvoorwaarden vastgesteld. Hierdoor kan de examinerator per doelgroep, situatie en/of omstandigheden het examen aanpassen of inrichten waarbij toch uniformiteit bestaat bij het afnemen van de toetsen.

De vaardigheidscompetenties (V) dienen praktisch getoetst te worden. Voor **alle** praktijktoetsen gelden dezelfde randvoorwaarden. Voor de verschillende competenties per niveau wordt verwezen naar het hoofdstuk van de betreffende certificering/niveau. De NKC-examinator moet erop toezien dat de volgende randvoorwaarden aanwezig zijn:

- De praktijktoets bestaat uit een observatie door de NKC-examinator. De examinerator beoordeelt de kandidaat tijdens het uitvoeren van de opdracht/werkzaamheden.
- De observatie kan in groepsverband plaatsvinden.
- De randvoorwaarden praktijkexamenobject zijn gerealiseerd, conform bijlage 2.
- Vóór de beoordeling weet de kandidaat (door instructie van de trainer/of examinerator) wat er van hem verwacht wordt:
 - welke werkzaamheden hij moet uitvoeren;
 - wat (terrein specifieke) omstandigheden zijn;
 - de criteria en waarop hij wordt beoordeeld.
- De kandidaat kan gebruik maken van eigen materiaal of van materiaal van een opleider.
- De examinerator rapporteert zijn beoordeling middels beoordelingsformulieren.
- Alle vaardigheidscompetenties moeten voldoende zijn uitgevoerd. Er wordt maximaal één waarschuwing per vaardigheidscompetentie gegeven met een maximum van twee waarschuwingen voor de gehele toets. Bij een tweede waarschuwing voor één vaardigheidscompetentie of bij een derde waarschuwing over alle vaardigheidscompetenties is de deelnemer onvoldoende bekwaam. De examinerator geeft de kandidaat een persoonlijke toelichting en feedback op het resultaat. Het zogenaamde upgraden of opschalen van een kandidaat mag en kan niet i.v.m. theorie-examen en het feit dat alle voorgaande niveaus ook getoetst moeten worden. Vaak leent de zaaglocatie zich hier niet voor. Kandidaat moet zich dan voor een examen op een hoger niveau inschrijven. Afschalen is wél mogelijk, mits de zaaglocatie zich daar voor leent. Schriftelijke motivatie wordt gevraagd om oneigenlijk gebruik te voorkomen.

Voor alle niveaus geldt dezelfde cesuur:

Beoordeling praktijk-toets / Vaardigheid(alle niveaus)		
V	Competenties Vaardigheid De kandidaat kan:	Gewenst resultaat
5	Veiligheid	voldoende
6	Onderhoud	voldoende
7	Werken met de kettingzaag	voldoende
	Cesuur: de kandidaat dient op alle onderwerpen 'voldoende' te scoren.	

Indien de examiner de praktijktoets staakt op basis van (één van) onderstaande argumenten zal hij een 'onvoldoende' toekennen en dit naar de kandidaat beargumenteren en rapporteren. De examiner staakt het examen in onderstaande gevallen:

- **Veiligheid:** een onveilige situatie voor de kandidaat, omstanders of omgeving
- **Onderhoud:** de kandidaat kan de zaag niet voldoende bedrijfsklaar maken en houden
- **Werken met de kettingzaag:** de kandidaat kan de werkzaamheden niet gecontroleerd en conform opdracht uitvoeren.

4.3 Beoordeling niveau 6

Anders dan bij de onderliggende niveaus wordt de kennis bij niveau 6 niet getoetst door middel van een schriftelijke toets. In plaats hiervan wordt er bij een gesimuleerde praktijksituatie (casus) een interview afgenomen. In dit interview wordt de kandidaat getest op kennis van onderstaande competenties.

4.3.1 Casus (simulatie) praktijksituatie

- De casus bestaat uit twee simulaties op een buitenlocatie.
 - één simulatie bestaat uit een ontwortelde (omgewaaide) boom waarbij de wortelkluit nog volledig aan de stamvoet vastzit
 - één simulatie bestaat uit een zogenaamde 'widowmaker' (afgebroken boom waarbij de top nog verbonden is aan de stam)
- Bij de casus duurt het interview maximaal 30 minuten.
- De examiner beslist of hij aan de hand van de gecreëerde simulaties de kandidaat voldoende kan beoordelen.
- Ter ondersteuning staan de examiner de beoordelingsformulieren A en B ter beschikking om aanvullende vragen te stellen (zie Bijlage 3).

4.3.2 Praktijktoets

- De praktijktoets bestaat uit een observatie door de NKC-examiner. De examiner beoordeelt de kandidaat tijdens het uitvoeren van de opdracht/werkzaamheden.
- De observatie moet per individuele kandidaat plaatsvinden.
- De examiner beoordeelt of de te vellen bomen voldoen aan de eisen van het examen.
- Er wordt minimaal 1 loofboom geveld met een d.b.h. welke groter is dan 35 cm en waarbij de boom, op de af te zagen plaats, dikker is dan de geleiderlengte van de kettingzaag.

- Deze boom wordt onder zware spanning gebracht d.m.v. een lier of kraan indien deze van nature geen zware spanning en/of extreme scheefstand heeft.
- Bij onvoldoende duidelijkheid voor de examinerator wordt een tweede boom geveld.
- Voor de beoordeling weet de kandidaat (door instructie van de trainer/of examinerator) wat er van hem verwacht wordt:
 - welke werkzaamheden moet hij uitvoeren
 - wat (terrein specifieke) omstandigheden zijn
 - de criteria waarop hij wordt beoordeeld.
- De examinerator rapporteert zijn beoordeling middels beoordelingsformulieren.
- De examinerator geeft de kandidaat een persoonlijke toelichting en feedback op het resultaat.
- De praktijktoets duurt maximaal 30 minuten.
- Gezien de complexiteit van VHOS is uitgangspunt individuele beoordeling van een kandidaat, zodat er volledig focus van de examinerator op de gesprekken en de praktijk kan liggen.

5. | Eindtermen

De eindtermen beschrijven de leeruitkomsten op gebied van kennis en vaardigheden waarover de kandidaat moet beschikken voor het behalen van een certificaat via de examenlijn NKC.

De eindtermen vormen een nadere invulling van de toetsmatrijzen.

5.1 'Korten van liggend hout' (Niveau 1)

In dit hoofdstuk wordt voor de certificering 'Korten van liggend hout' de doelgroep, competenties, toetscriteria, wijze van beoordelen en de specifieke randvoorwaarden voor toetsing beschreven.

Certificaat 'Korten van liggend hout'

'Korten van liggend hout' is een certificaat waarbij de minste competenties vereist zijn. Om een kettingzaag te gebruiken is dit de minimum standaard. Hier geldt het korten van stammen met een diameter tussen ca. 20 en 50 cm doorsnede.

Doelgroep

Kettingzaaggebruikers, zowel hobby- als beroepsmatig (inclusief vrijwilligers) die kettingzagen gebruiken voor het op maat zagen van liggende stammen. Naast personen die lang hout korten of brandhout zagen wordt ook bedoeld personen die lichte takken doorzagen voor verdere verwerking op rillen of versnipperen.

Competenties, toetscriteria en beoordeling

De voor dit certificaat omschreven competenties of eindtermen bestaan uit kennis en vaardigheden die een kandidaat moet hebben voor het behalen van het certificaat. De beoordeling kan zowel theoretisch als praktisch plaatsvinden waarbij de vaardigheden altijd praktisch getoetst dienen te worden.

Toetscriteria zijn nader beschreven competenties. Ze geven duidelijkheid voor kandidaten en examinatoren. Op beoordelingsformulieren worden zij gebruikt om de competenties te definiëren. De nummering van de competenties in dit document moeten corresponderen met de gebruikte beoordelingsformulieren. Beoordelingsformulieren zijn door iedere NKC-examinator en of NKC-exameninstelling vrij te ontwerpen en gebruiken zolang de in dit document genoemde criteria worden getoetst en gerapporteerd. De voorbeelden in Bijlage 3: Voorbeelden beoordelingsformulieren praktijk zijn vrij te gebruiken en bewerken.

5.1.1 Kenniscompetenties niveau 1

#	Competentie	Criteria/toelichting
K	De kandidaat heeft kennis van:	
1	Veiligheid	
1.1	Het belang van informatie die in de fabrieksgebruiksaanwijzing vermeld staat	Algemene- en product specifieke informatie
1.2	De verplichte persoonlijke PBM's en de wettelijke eisen die daaraan gesteld worden	Helm
		Oog-/gelaatbescherming
		Gehoorbescherming
		Zaagbroek/-overall
		Zaagschoeisel
		Handschoenen
1.3	De veiligheidsvoorzieningen aan de kettingzaag	Anti-vibratie voorziening

		Kettingrem
		Veiligheidsgas
		Kettingvanger
		Veiligheidsketting
		Verbreed achterhandvat
1.4	De correcte brandstof en smeermiddelen horend bij de kettingzaag	(Alkylaat-)brandstof
		(Biologisch afbreekbare) kettingolie
1.5	De algemene noodvoorzieningen en voorschriften voor het werken met de kettingzaag	Bedrijfs hulpverlening (BHV)/ Veldhulpverlening (VHV)
		Geïsoleerde arbeid, niet alleen werken
1.6	Accugebruik	Opslag/opladen/gebruik
2	Onderhoud	
2.1	De onderhoudsaspecten horende bij het dagelijks onderhoud of bedrijfsklaar maken	Controle veiligheidsvoorzieningen van de zaag
		Luchtfilter
		Onderhoud geleider
		Kettingscherpte
		Kettingspanning
2.2	De onderhoudsaspecten tijdens het werk	Kettingscherpte
		Kettingspanning
		Kettingsmering
		Motorafstelling
2.3	De principes van een scherpe zaagketting	Beschadiging-/slijtagebeelden
2.4	De slijtageverschijnselen aan de machine	Ketting en geleider
		Anti-vibratievoorziening
2.5	De benodigde eigenschappen om de juiste zaagketting te kiezen	Aandrijfschakeldikte
		Kettinglengte
		Kettingsteek
3	Werken met de kettingzaag	
3.1	Het ontstaan van een kickback en weet hoe dit te voorkomen	Kickbackzone op geleider
		Houding/ergonomie
3.2	Het verschil tussen duw- en trekspanning in hout	Principes van duw- en trekspanning
3.3	De verschillende zaagtechnieken voor liggend hout	Duwende en trekkende ketting
		Combi-cut
4	Wet- en regelgeving	
4.1	De voorschriften die gelden als je op/in het terrein met een kettingzaag gaat werken	Voorschriften Arbocatalogus
4.2	Het belang van eventuele terrein specifieke bepalingen	Natuurbescherming binnen de Omgevingswet

		Publiek/omstanders/bezoekers (afstand/afzetting)
		BHV/VHV

Vaardigheidscompetenties niveau 1

#	Competentie	Criteria/toelichting
V	De kandidaat kan:	
5	Veiligheid	
5.1	De wettelijke verplichte PBM's op de voorgeschreven wijze gebruiken	Helm
		Oog-/gelaatbescherming
		Gehoorbescherming
		Zaagbroek/-overall
		Zaagschoeisel
		Handschoenen
5.2	Een kettingzaag beoordelen op veiligheid(voorzieningen) voor ingebruikname	Anti-vibratie voorziening
		Kettingrem
		Veiligheidsgas
		Kettingvanger
		Veiligheidsketting
		Verbreed achterhandvat
5.3	De correcte brandstof en smeermiddelen gebruiken zonder te morsen	Alkylaat-brandstof
		Biologisch afbreekbare kettingolie
5.4	Veilig en verantwoord werken voor zichzelf, omstanders en zijn omgeving	Herkennen en voorkomen van gevaarlijke situaties (LMRA)
6	Onderhoud	
6.1	Slijtageverschijnselen beoordelen	Geleider
		Anti-vibratievoorziening
6.2	Het dagelijks onderhoud (bedrijfsklaar maken) uitvoeren	Controle veiligheidsvoorzieningen van de zaag
		Luchtfilter schoonmaken
		Geleider schoonmaken
		Kettingscherpte beoordelen
		Kettingspanning
6.3	Een zaagketting beoordelen of deze scherp is	Beschadiging-/slijtagebeelden
6.4	Een zaagketting vervangen	Inclusief ketting op spanning brengen
7	Werken met de kettingzaag	
7.1	De kettingzaag op een veilige wijze starten	Start kettingzaag op de grond of met achterhandvat tussen de benen.
7.2	De kettingzaag rechtshandig gebruiken	Rechterhand aan achterhandvat
7.3	De kettingzaag op een veilige en ergonomische manier gebruiken	Controle over kettingzaag
		Veilige lichaamshouding
		Ergonomische lichaamshouding

7.4	De kettingrem voldoende en op de juiste wijze gebruiken	Kettingrem geactiveerd bij lopen of klauteren
		Kettingrem geactiveerd indien zaag wordt losgelaten
7.5	Kan noodzakelijk onderhoud tijdens het werk signaleren	Ketting(spanning)
		Motorstoring
		Kettingscherpte
7.6	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het korten van liggend hout	Trekkende- en duwende ketting
		Beperk kickback risico
		Niet met de knieën of voeten de stammen fixeren

5.2 'Afzetten van kleine bomen en struiken' (Niveau 2)

In dit hoofdstuk wordt voor de certificering 'Afzetten van kleine bomen en struiken' de doelgroep, competenties, toetscriteria, wijze van beoordelen en de specifieke randvoorwaarden voor toetsing beschreven.

Certificaat 'Afzetten van kleine bomen en struiken'

'Afzetten van kleine bomen en struiken' is een certificaat waarbij enkele competenties meer vereist zijn dan bij 'Korten van liggend hout'. Met name het vijlen van de zaagketting en meerdere zaagtechnieken om (meerstammige) struiken en kleine bomen tot ca. 15 cm af te zetten, zijn het verschil. De competenties welke in 'Korten van liggend hout' zijn verwerkt, zijn ook verwerkt in de competenties van deze certificering.

Doelgroep

Kettingzaaggebruikers, zowel hobby- als beroepsmatig (inclusief vrijwilligers) die kettingzagen gebruiken voor het op maat zagen van liggende stammen', afzetten van (meerstammige) struiken en kleine bomen (diameter ca. 15 cm). Daarbij wordt ook bedoeld personen die lichte takken doorzagen voor verdere verwerking als op rillen pakken of versnipperen.

Competenties, toetscriteria en beoordeling

De voor dit certificaat omschreven competenties of eindtermen bestaan uit kennis en vaardigheden die een kandidaat moet hebben voor het behalen van het certificaat. De beoordeling kan zowel theoretisch als praktisch plaatsvinden waarbij de vaardigheden altijd praktisch getoetst dienen te worden.

Toetscriteria zijn nader beschreven competenties. Ze geven duidelijkheid voor kandidaten en examinatoren. Op beoordelingsformulieren worden zij gebruikt om de competenties te definiëren. De nummering van de competenties in dit document moeten corresponderen met de gebruikte beoordelingsformulieren. Beoordelingsformulieren zijn door iedere NKC-examinator en of NKC-exameninstelling vrij te ontwerpen en gebruiken zolang de in dit document genoemde criteria worden getoetst en gerapporteerd. De voorbeelden in Bijlage 3: Voorbeelden beoordelingsformulieren praktijk zijn vrij te gebruiken en bewerken.

Kenniscompetenties niveau 2

#	Competentie	Criteria/toelichting
K	De kandidaat heeft kennis van:	
1	Veiligheid	
1.1	Het belang van informatie die in de fabrieksgebruiksaanwijzing vermeld staat	Algemene- en product specifieke informatie
1.2	De verplichte persoonlijke PBM's en de wettelijke eisen die daaraan gesteld worden	Helm
		Oog-/gelaatbescherming
		Gehoorbescherming
		Zaagbroek/-overall
		Zaagschoeisel
		Handschoenen
1.3	De veiligheidsvoorzieningen aan de kettingzaag	Anti-vibratie voorziening
		Kettingrem

		Veiligheidsgas
		Kettingvanger
		Veiligheidsketting
		Verbreed achterhandvat
1.4	De correcte brandstof en smeermiddelen horend bij de kettingzaag	t
		(Biologisch afbreekbare) kettingolie
1.5	De algemene noodvoorzieningen en voorschriften voor het werken met de kettingzaag	Bedrijfshulpverlening (BHV)/ Veldhulpverlening (VHV)
		Geïsoleerde arbeid, niet alleen werken
1.6	Accugebruik	Opslag/opladen/gebruik
2	Onderhoud	
2.1	De onderhoudsaspecten horende bij het dagelijks onderhoud of bedrijfsklaar maken	Controle veiligheidsvoorzieningen van de zaag
		Luchtfilter
		Onderhoud geleider
		Kettingscherpte
		Kettingspanning
2.2	De onderhoudsaspecten tijdens het werk	Kettingscherpte
		Kettingspanning
		Kettingsmering
		Motorafstelling
2.3	De principes van een scherpe zaagketting	Beschadiging-/slijtagebeelden
2.4	De slijtageverschijnselen aan de machine	Ketting en geleider
		Anti-vibratievoorziening
2.5	De benodigde eigenschappen om de juiste zaagketting te kiezen	Aandrijfschakeldikte
		Kettinglengte
		Kettingsteek
3	Werken met de kettingzaag	
3.1	Het ontstaan van een kickback en weet hoe dit te voorkomen	Kickbackzone op geleider
		Houding/ergonomie
3.2	Het verschil tussen duw- en trekspanning in hout	Principes van duw- en trekspanning
3.3	De verschillende zaagtechnieken voor liggend hout	Duwende en trekkende ketting
		Combi-cut
3.4	De verschillende zaagtechnieken voor afzetten van kleine bomen en struiken	Horizontaal afzagen van staand hout
		Snel en schuin doorzagen van staand hout
		Combi-cut bij staand hout
		Step-cut bij staand hout

		Valkerf, spintsneden, velsnede bij staand hout
4	Wet- en regelgeving	
4.1	De voorschriften die gelden als je op/in het terrein met een kettingzaag gaat werken	Voorschriften Arbocatalogus
4.2	Het belang van eventuele terrein specifieke bepalingen	Natuurbescherming binnen de Omgevingswet
		Publiek/omstanders/bezoekers (afstand/afzetting)
		BHV/VHV

Vaardigheidscompetenties niveau 2

#	Competentie	Criteria/toelichting
V	De kandidaat kan:	
5	Veiligheid	
5.1	De wettelijke verplichte PBM's op de voorgeschreven wijze gebruiken	Helm
		Oog-/gelaatbescherming
		Gehoorscherming
		Zaagbroek/-overall
		Zaagschoeisel
		Handschoenen
5.2	een kettingzaag beoordelen op veiligheid(voorzieningen) voor ingebruikname	Anti-vibratie voorziening
		Kettingrem
		Veiligheidsgas
		Kettingvanger
		Veiligheidsketting
		Verbreed achterhandvat
5.3	De correcte brandstof en smeermiddelen gebruiken zonder te morsen	Alkylaat-brandstof
		Biologisch afbreekbare kettingolie
5.4	Veilig en verantwoord werken voor zichzelf, omstanders en zijn omgeving	Herkennen en voorkomen van gevaarlijke situaties (LMRA)
6	Onderhoud	
6.1	Slijtageverschijnselen beoordelen	Geleider
		Anti-vibratievoorziening
6.2	Het dagelijks onderhoud (bedrijfsklaar maken) uitvoeren	Controle veiligheidsvoorzieningen van de zaag
		Luchtfilter schoonmaken
		Geleider schoonmaken
		Kettingscherpte beoordelen
		Kettingspanning
6.3	Een zaagketting beoordelen of deze scherp is	Beschadiging-/slijtagebeelden
6.4	Een zaagketting vervangen	Inclusief ketting op spanning brengen

6.5	Een zaagketting slijpen	Conform de specificaties van de fabrikant
7	Werken met de kettingzaag	
7.1	De kettingzaag op een veilige wijze starten	Start kettingzaag op de grond of met achterhandvat tussen de benen.
7.2	De kettingzaag rechtshandig gebruiken	Rechterhand aan achterhandvat
7.3	De kettingzaag op een veilige en ergonomische manier gebruiken	Controle over kettingzaag
		Veilige lichaamshouding
		Ergonomische lichaamshouding
7.4	De kettingrem voldoende en op de juiste wijze gebruiken	Kettingrem geactiveerd bij lopen of klauteren
		Kettingrem geactiveerd indien zaag wordt losgelaten
7.5	Kan noodzakelijk onderhoud tijdens het werk signaleren	Ketting(spanning)
		Motorstoring
		Kettingsmering
		Kettingscherpte
7.6	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het korten van liggend hout	Trekkende- en duwende ketting
		Beperk kickback risico
		Niet met de knieën of voeten de stammen fixeren
7.7	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het korten van liggend hout en afzetten van kleine bomen en struiken	Trekkende- en duwende ketting
		Beperk kickback risico
		Herkennen van spanning in het hout
		Horizontaal afzagen van staand hout
		Snel en schuin doorzagen van staand hout
		Combi-cut bij staand hout
		Step-cut bij staand hout
		Valkerf, spintsmeden, velsnede bij staand hout

5.3 'Vellen zonder hulpmiddelen tot diameter 30 cm' (Niveau 3)

In dit hoofdstuk wordt voor de certificering 'Vellen zonder hulpmiddelen tot diameter 30 cm' de doelgroep, competenties, toetscriteria, wijze van beoordelen en de specifieke randvoorwaarden voor toetsing beschreven.

Certificaat 'Vellen zonder hulpmiddelen tot diameter 30 cm'

'Vellen zonder hulpmiddelen tot diameter 30 cm' is een certificaat waarbij weer meer competenties vereist zijn dan bij 'Korten van liggend hout' en 'Afzetten van kleine bomen en struiken'. Met name het veilig vellen van bomen met een d.b.h. tussen de 15 cm en 30 cm d.m.v. eenvoudige (basis) zaagtechnieken is een belangrijke doelstelling. Hierbij maakt de certificaathouder optioneel gebruik een velhevel maar géén gebruik van velwigen of lier. Ook het beoordelen van de zwaarte van de boom, gewichtsverdeling en scheefstand en daarbij het nemen van de beslissing om zonder hulpmiddelen te gaan vellen, is een competentie die de certificaathouder beheerst.

Doelgroep

Kettingzaaggebruikers, zowel hobby- als beroepsmatig (inclusief vrijwilligers) die kettingzagen gebruiken voor het vellen van dunne bomen. De bomen hebben een maximale diameter zoals hierboven beschreven en kunnen zonder hulpmiddelen geveld worden.

Competenties, toetscriteria en beoordeling

De voor dit certificaat omschreven competenties of eindtermen bestaan uit kennis en vaardigheden die een kandidaat moet hebben voor het behalen van het certificaat. De beoordeling kan zowel theoretisch als praktisch plaatsvinden waarbij de vaardigheden altijd praktisch getoetst dienen te worden.

Toetscriteria zijn nader beschreven competenties. Ze geven duidelijkheid voor kandidaten en examinatoren. Op beoordelingsformulieren worden zij gebruikt om de competenties te definiëren. De nummering van de competenties in dit document moeten corresponderen met de gebruikte beoordelingsformulieren. Beoordelingsformulieren zijn door iedere NKC-examinator en of NKC-exameninstelling vrij te ontwerpen en gebruiken zolang de in dit document genoemde criteria worden getoetst en gerapporteerd. De voorbeelden in Bijlage 3: Voorbeelden beoordelingsformulieren praktijk zijn vrij te gebruiken en bewerken.

Kenniscompetenties niveau 3

#	Competentie	Criteria/toelichting
K	De kandidaat heeft kennis van:	
1	Veiligheid	
1.1	Het belang van informatie die in de fabrieksgebruiksaanwijzing vermeld staat	Algemene- en product specifieke informatie
1.2	De verplichte persoonlijke PBM's en de wettelijke eisen die daaraan gesteld worden	Helm
		Oog-/gelaatbescherming
		Gehoorbescherming
		Zaagbroek/-overall
		Zaagschoeisel
		Handschoenen

1.3	De veiligheidsvoorzieningen aan de kettingzaag	Anti-vibratie voorziening
		Kettingrem
		Veiligheidsgas
		Kettingvanger
		Veiligheidsketting
		Verbreed achterhandvat
1.4	De correcte brandstof en smeermiddelen horend bij de kettingzaag	(Alkylaat-)brandstof
		(Biologisch afbreekbare) kettingolie
1.5	De algemene noodvoorzieningen en voorschriften voor het werken met de kettingzaag	Bedrijfshulpverlening (BHV)/ Veldhulpverlening (VHV)
		Geïsoleerde arbeid, niet alleen werken
1.6	Accugebruik	Opslag/opladen/gebruik
2	Onderhoud	
2.1	De onderhoudsaspecten horende bij het dagelijks onderhoud of bedrijfsklaar maken	Controle veiligheidsvoorzieningen van de zaag
		Luchtfilter
		Onderhoud geleider
		Kettingscherpte
		Kettingspanning
2.2	De onderhoudsaspecten tijdens het werk	Kettingscherpte
		Kettingspanning
		Kettingsmering
		Motorafstelling
2.3	De principes van een scherpe zaagketting	Beschadiging-/slijtagebeelden
2.4	De slijtageverschijnselen aan de machine	Ketting en geleider
		Anti-vibratievoorziening
2.5	De benodigde eigenschappen om de juiste zaagketting te kiezen	Aandrijfschakeldikte
		Kettinglengte
		Kettingsteek
3	Werken met de kettingzaag	
3.1	Het ontstaan van een kickback en weet hoe dit te voorkomen	Kickbackzone op geleider
		Houding/ergonomie
3.2	Het verschil tussen duw- en trekspanning in hout	Principes van duw- en trekspanning
3.3	De verschillende zaagtechnieken voor liggend hout	Duwende en trekkende ketting
		Combi-cut
3.4	De verschillende zaagtechnieken voor afzetten van kleine bomen en struiken	Horizontaal afzagen van staand hout
		Snel en schuin doorzagen van staand hout
		Combi-cut bij staand hout

		Step-cut bij staand hout
		Valkerf, spintsneden, velsnede bij staand hout
3.5	De verschillende zaagsneden voor het vellen van eenvoudige bomen	wortelaanzet verwijderen
		zool
		dak
		spintsnedes
		velsneden/breuklijst
4	Wet- en regelgeving	
4.1	De voorschriften die gelden als je op/in het terrein met een kettingzaag gaat werken	Voorschriften Arbocatalogus
4.2	Het belang van eventuele terrein specifieke bepalingen	Natuurbescherming binnen de Omgevingswet
		Publiek/omstanders/bezoekers (afstand/afzetting)
		BHV/VHV

Vaardigheidscompetenties niveau 3

#	Competentie	Criteria/toelichting
V	De kandidaat kan:	
5	Veiligheid	
5.1	De wettelijke verplichte PBM's op de voorgeschreven wijze gebruiken	Helm
		Oog-/gelaatbescherming
		Gehoorbescherming
		Zaagbroek/-overall
		Zaagschoeisel
		Handschoenen
5.2	Een kettingzaag beoordelen op veiligheid(voorzieningen) voor ingebruikname	Anti-vibratie voorziening
		Kettingrem
		Veiligheidsgas
		Kettingvanger
		Veiligheidsketting
		Verbreed achterhandvat
5.3	De correcte brandstof en smeermiddelen gebruiken zonder te morsen	Alkylaat-brandstof
		Biologisch afbreekbare kettingolie
5.4	Veilig en verantwoord werken voor zichzelf, omstanders en zijn omgeving	Herkennen en voorkomen van gevaarlijke situaties (LMRA)
6	Onderhoud	
6.1	Slijtageverschijnselen beoordelen	Geleider
		Anti-vibratievoorziening
6.2	Het dagelijks onderhoud (bedrijfsklaar maken) uitvoeren	Controle veiligheidsvoorzieningen van de zaag

		Luchtfilter schoonmaken
		Geleider schoonmaken
		Kettingscherpte beoordelen
		Kettingspanning
6.3	Een zaagketting beoordelen of deze scherp is	Beschadiging-/slijtagebeelden
6.4	Een zaagketting vervangen	Inclusief ketting op spanning brengen
6.5	Een zaagketting slijpen	Conform de specificaties van de fabrikant
7	Werken met de kettingzaag	
7.1	De kettingzaag op een veilige wijze starten	Start kettingzaag op de grond of met achterhandvat tussen de benen.
7.2	De kettingzaag rechtshandig gebruiken	Rechterhand aan achterhandvat
7.3	De kettingzaag op een veilige en ergonomische manier gebruiken	Controle over kettingzaag
		Veilige lichaamshouding
		Ergonomische lichaamshouding
7.4	De kettingrem voldoende en op de juiste wijze gebruiken	Kettingrem geactiveerd bij lopen of klauteren
		Kettingrem geactiveerd indien zaag wordt losgelaten
7.5	Kan noodzakelijk onderhoud tijdens het werk signaleren	Ketting(spanning)
		Motorstoring
		Kettingsmering
		Kettingscherpte
7.6	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het korten van liggend hout	Trekkende- en duwende ketting
		Beperk kickback risico
		Niet met de knieën of voeten de stammen fixeren
7.7	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het korten van liggend hout en afzetten van kleine bomen en struiken	Trekkende- en duwende ketting
		Beperk kickback risico
		Herkennen van spanning in het hout
		Horizontaal afzagen van staand hout
		Snel en schuin doorzagen van staand hout
		Combi-cut bij staand hout
		Step-cut bij staand hout
		Valkerf, spintsmeden, velsnede bij staand hout
7.8	De velrichting bepalen	Hangrichting
		Windrichting
		Aantastingen in stamvoet
		Obstakels omgeving
		Bepalen hulpmiddelen

7.9	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het vellen van eenvoudige bomen	Wortelaanzet verwijderen
		Zool
		Dak
		Spintsmeden
		Velsmeden/breuklijst
7.10	Veilig gevelde bomen uitsnoeien	Stabiele positie
		Zaag dicht bij het lichaam
		Zaag indien mogelijk op stam laten rusten
		Herkennen en anticiperen op duwen en trekhout
		Niet in de buurt van benen/voeten zagen
		Gedoseerd gas geven
7.11	Vasthangende bomen loswerken	Breuklijst doorzagen
		Gebruik velhevel
7.12	(Vel)hulpmiddelen op de juiste wijze toepassen	Duwen
		Optioneel velhevel
7.13	Kan problemen op een veilige wijze oplossen	Geen gevaarlijke situaties onbeheerd achterlaten
		Juiste hulp(middelen) inschakelen

5.4 'Lichte velling' (Niveau 4)

In dit hoofdstuk wordt voor de certificering 'Lichte velling' de doelgroep, competenties, toetscriteria, wijze van beoordelen en de specifieke randvoorwaarden voor toetsing beschreven.

Certificaat 'Lichte velling'

'Lichte velling' is een certificaat waarbij weer meer competenties vereist zijn dan bij 'Vellen zonder hulpmiddelen tot diameter 30 cm'. Met name het gebruik van velhulpmiddelen als een velhevel en velwiggen zijn competenties die aan dit niveau zijn toegevoegd t.a.v. 'Vellen zonder hulpmiddelen tot diameter 30 cm'. Het gebruik van de handlier komt alleen voor bij het loswerken van vasthangende bomen. Ook het beoordelen van de zwaarte van de boom (inclusief takmassa), gewichtsverdeling en scheefstand en het nemen van de beslissing om wel of niet te gaan vellen, is een competentie die de certificaathouder beheerst.

Doelgroep

Kettingzaaggebruikers, welke beroepsmatig kettingzagen gebruiken voor het vellen van bomen. De bomen hebben een maximale diameter zoals hierboven beschreven en mogen een lichte scheefstand hebben.

Competenties, toetscriteria en beoordeling

De voor dit certificaat omschreven competenties of eindtermen bestaan uit kennis en vaardigheden die een kandidaat moet hebben voor het behalen van het certificaat. De beoordeling kan zowel theoretisch als praktisch plaatsvinden waarbij de vaardigheden altijd praktisch getoetst dienen te worden.

Toetscriteria zijn nader beschreven competenties. Ze geven duidelijkheid voor kandidaten en examinatoren. Op beoordelingsformulieren worden zij gebruikt om de competenties te definiëren. De nummering van de competenties in dit document moeten corresponderen met de gebruikte beoordelingsformulieren. Beoordelingsformulieren zijn door iedere NKC-examinator en of NKC-exameninstelling vrij te ontwerpen en gebruiken zolang de in dit document genoemde criteria worden getoetst en gerapporteerd. De voorbeelden in Bijlage 3: Voorbeelden beoordelingsformulieren praktijk zijn vrij te gebruiken en bewerken.

Kenniscompetenties niveau 4

#	Competentie	Criteria/toelichting
K	Kennis. De kandidaat heeft kennis van:	
1	Veiligheid	
1.1	Het belang van informatie die in de fabrieksgebruiksaanwijzing vermeld staat	Algemene- en product specifieke informatie
1.2	De verplichte persoonlijke PBM's en de wettelijke eisen die daaraan gesteld worden	Helm
		Oog-/gelaatbescherming
		Gehoorbescherming
		Zaagbroek/-overall
		Zaagschoeisel
		Handschoenen
1.3	De veiligheidsvoorzieningen aan de kettingzaag	Anti-vibratie voorziening
		Kettingrem

		Veiligheidsgas
		Kettingvanger
		Veiligheidsketting
		Verbreed achterhandvat
1.4	De correcte brandstof en smeermiddelen horend bij de kettingzaag	(Alkylaat-)brandstof
		(Biologisch afbreekbare) kettingolie
1.5	De algemene noodvoorzieningen en voorschriften voor het werken met de kettingzaag	Bedrijfshulpverlening (BHV)/ Veldhulpverlening (VHV)
		Geïsoleerde arbeid, niet alleen werken
1.6	Accugebruik	Opslag/opladen/gebruik
2	Onderhoud	
2.1	De onderhoudsaspecten horende bij het dagelijks onderhoud of bedrijfsklaar maken	Controle veiligheidsvoorzieningen van de zaag
		Luchtfilter
		Onderhoud geleider
		Kettingscherpte
		Kettingspanning
2.2	De onderhoudsaspecten tijdens het werk	Kettingscherpte
		Kettingspanning
		Kettingsmering
		Motorafstelling
2.3	De principes van een scherpe zaagketting	Beschadiging-/slijtagebeelden
2.4	De slijtageverschijnselen aan de machine	Ketting en geleider
		Anti-vibratievoorziening
2.5	De benodigde eigenschappen om de juiste zaagketting te kiezen	Aandrijfschakeldikte
		Kettinglengte
		Kettingsteek
3	Werken met de kettingzaag	
3.1	Het ontstaan van een kickback en weet hoe dit te voorkomen	Kickbackzone op geleider
		Houding/ergonomie
3.2	Het verschil tussen duw- en trekspanning in hout	Principes van duw- en trekspanning
3.3	De verschillende zaagtechnieken voor liggend hout	Duwende en trekkende ketting
		Combi-cut
3.4	De verschillende zaagtechnieken voor afzetten van kleine bomen en struiken	Horizontaal afzagen van staand hout
		Snel en schuin doorzagen van staand hout
		Combi-cut bij staand hout
		Step-cut bij staand hout

		Valkerf, spintsneden, velsnede bij staand hout
3.5	De verschillende zaagsneden voor het vellen van eenvoudige bomen	Wortelaanzet verwijderen
		Zool
		Dak
		Spintsnedes
		Velsneden/breuklijst

4	Wet- en regelgeving	
4.1	De voorschriften die gelden als je op/in het terrein met een kettingzaag gaat werken	Voorschriften Arbocatalogus
4.2	Het belang van eventuele terrein specifieke bepalingen	Natuurbescherming binnen de Omgevingswet
		Publiek/omstanders/bezoekers (afstand/afzetting)
		BHV/VHV

Vaardigheidscompetenties niveau 4

#	Competentie	Criteria/toelichting
V	De kandidaat kan:	
5	Veiligheid	
5.1	De wettelijke verplichte PBM's op de voorgeschreven wijze gebruiken	Helm
		Oog-/gelaatbescherming
		Gehoorbescherming
		Zaagbroek/-overall
		Zaagschoeisel
		Handschoenen
5.2	Een kettingzaag beoordelen op veiligheid(voorzieningen) voor ingebruikname	Anti-vibratie voorziening
		Kettingrem
		Veiligheidsgas
		Kettingvanger
		Veiligheidsketting
		Verbreed achterhandvat
5.3	De correcte brandstof en smeermiddelen gebruiken zonder te morsen	Alkylaat-brandstof
		Biologisch afbreekbare kettingolie
5.4	Veilig en verantwoord werken voor zichzelf, omstanders en zijn omgeving	Herkennen en voorkomen van gevaarlijke situaties (LMRA)
6	Onderhoud	
6.1	Slijtageverschijnselen beoordelen	Geleider
		Anti-vibratievoorziening

6.2	Het dagelijks onderhoud (bedrijfsklaar maken) uitvoeren	Controle veiligheidsvoorzieningen van de zaag
		Luchtfilter schoonmaken
		Geleider schoonmaken
		Kettingscherpte beoordelen
		Kettingspanning
6.3	Een zaagketting beoordelen of deze scherp is	Beschadiging-/slijtagebeelden
6.4	Een zaagketting vervangen	Inclusief ketting op spanning brengen
6.5	Een zaagketting slijpen	Conform de specificaties van de fabrikant
7	Werken met de kettingzaag	
7.1	De kettingzaag op een veilige wijze starten	Start kettingzaag op de grond of met achterhandvat tussen de benen.
7.2	De kettingzaag rechtshandig gebruiken	Rechterhand aan achterhandvat
7.3	De kettingzaag op een veilige en ergonomische manier gebruiken	Controle over kettingzaag
		Veilige lichaamshouding
		Ergonomische lichaamshouding
7.4	De kettingrem voldoende en op de juiste wijze gebruiken	Kettingrem geactiveerd bij lopen of klauteren
		Kettingrem geactiveerd indien zaag wordt losgelaten
7.5	Kan noodzakelijk onderhoud tijdens het werk signaleren	Ketting(spanning)
		Motorstoring
		Kettingsmering
		Kettingscherpte
7.6	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het korten van liggend hout	Trekkende- en duwende ketting
		Beperk kickback risico
		Niet met de knieën of voeten de stammen fixeren
7.7	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het korten van liggend hout en afzetten van kleine bomen en struiken	Trekkende- en duwende ketting
		Beperk kickback risico
		Herkennen van spanning in het hout
		Horizontaal afzagen van staand hout
		Snel en schuin doorzagen van staand hout
		Combi-cut bij staand hout
		Step-cut bij staand hout
		Valkerf, spintsmeden, velsnede bij staand hout
7.8	De velrichting bepalen	Hangrichting
		Windrichting
		Aantastingen in stamvoet

		Obstakels omgeving
		Bepalen hulpmiddelen
7.9	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het vellen van eenvoudige bomen	Wortelaanzet verwijderen
		Zool
		Dak
		Spintsmeden
		Velsneden/breuklijst
7.10	Veilig gevelde bomen uitsnoeien	Stabiele positie
		Zaag dicht bij het lichaam
		Zaag indien mogelijk op stam laten rusten
		Herkennen en anticiperen op duw- en trekhout
		Niet in de buurt van benen/voeten zagen
		Gedoseerd gas geven

7.11	Vasthangende bomen loswerken	Breuklijst doorzagen
		Gebruik velhevel
		Gebruik handlier
7.12	(Vel)hulpmiddelen op de juiste wijze toepassen	Velhevel/kantelhaak
		Wiggen/hamer
7.13	Kan problemen op een veilige wijze oplossen	Geen gevaarlijke situaties onbeheerd achterlaten
		Juiste hulp(middelen) inschakelen

5.5 'Zware velling' (Niveau 5)

In dit hoofdstuk wordt voor de certificering 'Zware velling' de doelgroep, competenties, toetscriteria, wijze van beoordelen en de specifieke randvoorwaarden voor toetsing beschreven.

Certificaat 'Zware velling'

'Zware velling' is een certificaat waarbij weer meer competenties vereist zijn dan 'Lichte velling'. Met name het onderhoud van de kettingzaag en het veilig vellen van bomen met een d.b.h. groter dan 30 en/of een zware scheefstand d.m.v. diverse zaagtechnieken en het toepassen van de handler tijdens de velling zijn belangrijke doelstellingen. Uitgangspunt is dat de bomen dikker zijn dan de geleiderlengte van de gebruikte zaag. Ook het beoordelen van de zwaarte van de boom (inclusief takmassa), gewichtsverdeling en scheefstand en het nemen van de beslissing om wel of niet te gaan vellen, is een competentie die de certificaathouder moet beheersen.

Doelgroep

Kettingzaaggebruikers, welke beroepsmatig kettingzagen gebruiken voor het vellen van bomen met een onbeperkte dikte en zware scheefstand.

Competenties, toetscriteria en beoordeling

De voor dit certificaat omschreven competenties of eindtermen bestaan uit kennis en vaardigheden die een kandidaat moet hebben voor het behalen van het certificaat. De beoordeling kan zowel theoretisch als praktisch plaatsvinden waarbij de vaardigheden altijd praktisch getoetst dienen te worden.

Toetscriteria zijn nader beschreven competenties. Ze geven duidelijkheid voor kandidaten en examinatoren. Op beoordelingsformulieren worden zij gebruikt om de competenties te definiëren. De nummering van de competenties in dit document moeten corresponderen met de gebruikte beoordelingsformulieren. Beoordelingsformulieren zijn door iedere NKC-examinator en of NKC-exameninstelling vrij te ontwerpen en gebruiken zolang de in dit document genoemde criteria worden getoetst en gerapporteerd. De voorbeelden in Bijlage 3: Voorbeelden beoordelingsformulieren praktijk zijn vrij te gebruiken en bewerken.

Kenniscompetenties niveau 5

#	Competentie	Criteria/toelichting
K	De kandidaat heeft kennis van:	
1	Veiligheid	
1.1	Het belang van informatie die in de fabrieksgebruiksaanwijzing vermeld staat	Algemene- en product specifieke informatie
1.2	De verplichte persoonlijke PBM's en de wettelijke eisen die daaraan gesteld worden	Helm
		Oog-/gelaatbescherming
		Gehoorscherming
		Zaagbroek/-overall
		Zaagschoeisel
		Handschoenen
1.3	De veiligheidsvoorzieningen aan de kettingzaag	Anti-vibratie voorziening
		Kettingrem
		Veiligheidsgas

		Kettingvanger
		Veiligheidsketting
		Verbreed achterhandvat
1.4	De correcte brandstof en smeermiddelen horend bij de kettingzaag	(Alkylaat-)brandstof
		(Biologisch afbreekbare) kettingolie
1.5	De algemene noodvoorzieningen en voorschriften voor het werken met de kettingzaag	Bedrijfshulpverlening (BHV)/ Veldhulpverlening (VHV)
		Geïsoleerde arbeid, niet alleen werken
1.6	Accugebruik	Opslag/opladen/gebruik
2	Onderhoud	
2.1	De onderhoudsaspecten horende bij het dagelijks onderhoud of bedrijfsklaar maken	Controle veiligheidsvoorzieningen van de zaag
		Luchtfilter
		Onderhoud geleider
		Kettingscherpte
		Kettingspanning
2.2	De onderhoudsaspecten tijdens het werk	Kettingscherpte
		Kettingspanning
		Kettingsmering
		Motorafstelling
2.3	De principes van een scherpe zaagketting	Beschadiging-/slijtagebeelden
2.4	De slijtageverschijnselen aan de machine	Ketting en geleider
		Anti-vibratievoorziening
2.5	De benodigde eigenschappen om de juiste zaagketting te kiezen	Aandrijfschakeldikte
		Kettinglengte
		Kettingsteek
3	Werken met de kettingzaag	
3.1	Het ontstaan van een kickback en weet hoe dit te voorkomen	Kickbackzone op geleider
		Houding/ergonomie
3.2	Het verschil tussen duw- en trekspanning in hout	Principes van duw- en trekspanning
3.3	De verschillende zaagtechnieken voor liggend hout	Duwende en trekkende ketting
		Combi-cut
3.4	De verschillende zaagtechnieken voor afzetten van kleine bomen en struiken	Horizontaal afzagen van staand hout
		Snel en schuin doorzagen van staand hout
		Combi-cut bij staand hout
		Step-cut bij staand hout
		Valkerf, spintsmeden, velsnede bij staand hout

3.5	De verschillende zaagsneden voor het vellen van eenvoudige bomen	Wortelaanzet verwijderen
		Zool
		Dak
		Spintsnedes
		Velsneden/breuklijst

3.6	De verschillende zaagsneden voor het vellen van complexe bomen	Valkerf van 2 zijden uitzagen
		Hartsteek
		Steken en rondzagen (zijdellingse steekmethode)
		Steken en terugzagen
		Verrotte/dode bomen
4	Wet- en regelgeving	
4.1	De voorschriften die gelden als je op/in het terrein met een kettingzaag gaat werken	Voorschriften Arbocatalogus
4.2	Het belang van eventuele terrein specifieke bepalingen	Natuurbescherming binnen de Omgevingswet
		Publiek/omstanders/bezoekers (afstand/afzetting)
		BHV/VHV

Vaardigheidscompetenties niveau 5

#	Competentie	Criteria/toelichting
V	De kandidaat kan:	
5	Veiligheid	
5.1	De wettelijke verplichte PBM's op de voorgeschreven wijze gebruiken	Helm
		Oog-/gelaatbescherming
		Gehoorbescherming
		Zaagbroek/-overall
		Zaagschoeisel
		Handschoenen
5.2	Een kettingzaag beoordelen op veiligheid(voorzieningen) voor ingebruikname	Anti-vibratie voorziening
		Kettingrem
		Veiligheidsgas
		Kettingvanger
		Veiligheidsketting
		Verbreed achterhandvat
5.3	De correcte brandstof en smeermiddelen gebruiken zonder te morsen	Alkylaat-brandstof
		Biologisch afbreekbare kettingolie

5.4	Veilig en verantwoord werken voor zichzelf, omstanders en zijn omgeving	Herkennen en voorkomen van gevaarlijke situaties (LMRA)
6	Onderhoud	
6.1	Slijtageverschijnselen beoordelen	Geleider
		Anti-vibratievoorziening
6.2	Het dagelijks onderhoud (bedrijfsklaar maken) uitvoeren	Controle veiligheidsvoorzieningen van de zaag
		Luchtfilter schoonmaken
		Geleider schoonmaken
		Kettingscherpte beoordelen
		Kettingspanning
6.3	Een zaagketting beoordelen of deze scherp is	Beschadiging-/slijtagebeelden
6.4	Een zaagketting vervangen	Inclusief ketting op spanning brengen
6.5	Een zaagketting slijpen	Conform de specificaties van de fabrikant
7	Werken met de kettingzaag	
7.1	De kettingzaag op een veilige wijze starten	Start kettingzaag op de grond of met achterhandvat tussen de benen.
7.2	De kettingzaag rechtshandig gebruiken	Rechterhand aan achterhandvat
7.3	De kettingzaag op een veilige en ergonomische manier gebruiken	Controle over kettingzaag
		Veilige lichaamshouding
		Ergonomische lichaamshouding
7.4	De kettingrem voldoende en op de juiste wijze gebruiken	Kettingrem geactiveerd bij lopen of klauteren
		Kettingrem geactiveerd indien zaag wordt losgelaten
7.5	Kan noodzakelijk onderhoud tijdens het werk signaleren	Ketting(spanning)
		Motorstoring
		Kettingsmering
		Kettingscherpte
7.6	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het korten van liggend hout	Trekkende- en duwende ketting
		Beperk kickback risico
		Niet met de knieën of voeten de stammen fixeren
7.7	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het korten van liggend hout en afzetten van kleine bomen en struiken	Trekkende- en duwende ketting
		Beperk kickback risico
		Herkennen van spanning in het hout
		Horizontaal afzagen van staand hout
		Snel en schuin doorzagen van staand hout
		Combi-cut bij staand hout
		Step-cut bij staand hout

		Valkerf, spintsneden, velsnede bij staand hout
7.8	De velrichting bepalen	Hangrichting
		Windrichting
		Aantastingen in stamvoet
		Obstakels omgeving
		Bepalen hulpmiddelen
7.9	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het vellen van eenvoudige bomen	Wortelaanzet verwijderen
		Zool
		Dak
		Spintsneden
		Velsneden/breuklijst

7.10	Veilig gevelde bomen uitsnoeien	Stabiele positie
		Zaag dicht bij het lichaam
		Zaag indien mogelijk op stam laten rusten
		Herkennen en anticiperen op duw- en trekhout
		Niet in de buurt van benen/voeten zagen
		Gedoseerd gas geven
7.11	Vasthangende bomen loswerken	Breuklijst doorzagen
		Gebruik velhevel
		Gebruik handlier
7.12	(Vel)hulpmiddelen op de juiste wijze toepassen	Velhevel/kantelhaak
		Wiggen/hamer
		Handlier
7.13	Kan problemen op een veilige wijze oplossen	Geen gevaarlijke situaties onbeheerd achterlaten
		Juiste hulp(middelen) inschakelen
7.14	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het vellen van bomen met een diameter die groter is dan de geleiderlengte.	Valkerf van 2 zijden uitzagen
		Hartsteek
		Steken en rondzagen (zijdelingse steekmethode)
		Steken en terugzagen
		Verrotte/dode bomen

5.6 'Vellen Hout Onder Spanning' (Niveau 6)

In dit hoofdstuk wordt voor de certificering 'Vellen Hout Onder Spanning' (VHOS) de doelgroep, competenties, toetscriteria, wijze van beoordelen en de specifieke randvoorwaarden voor toetsing beschreven.

Certificaat 'Vellen Hout Onder Spanning'

VHOS is een certificaat waarbij het vellen en uitsnoeien van bomen met veel spanning in de stam en takken wordt getoetst. De toelatingseis voor dit examen is NKC niveau 5 of ECC niveau 3. Het gaat hier om zaagtechnieken die worden toegepast bij bomen of boomdelen die scheef zijn gegroeid of door weersomstandigheden scheef of omgewaaid zijn. Hierbij is het inschatten van houtspanningen, werkvolgorden en het toepassen van de juiste zaagtechniek vereist. Dit vereist aantoonbare kunde en ervaring op minimaal NKC niveau 5 of ECC 3.

Doelgroep

Kettingzaaggebruikers, welke professioneel kettingzagen gebruiken voor het vellen en uitsnoeien van bomen of boomdelen met houtspanning.

Competenties, toetscriteria en beoordeling

De voor dit certificaat omschreven competenties of eindtermen, corresponderen door middel van nummering met de toetscriteria op beoordelingsformulieren.

Competenties bestaan uit kennis en vaardigheden die een kandidaat moet hebben voor het behalen van het certificaat. De beoordeling kan zowel theoretisch als praktisch plaatsvinden waarbij de vaardigheden altijd praktisch getoetst dienen te worden.

Toetscriteria zijn nader beschreven competenties. Ze geven duidelijkheid voor de kandidaten en examinatoren. Op beoordelingsformulieren worden zij gebruikt om de competenties te definiëren. Hierbij moeten de nummers corresponderen met onderstaande lijst.

Beoordelingsformulieren zijn door iedere NKC-examinator vrij te ontwerpen en gebruiken zolang de in dit document genoemde criteria worden getoetst en gerapporteerd. Het voorbeeld in de bijlagen van dit document is voor de NKC-examinator vrij te gebruiken en te bewerken.

Kenniscompetenties niveau 6

#	Competentie	Criteria/toelichting
K	De kandidaat heeft kennis van:	
3.6	De verschillende zaagtechnieken voor het veilig vellen van bomen met veel houtspanning (in de velrichting hangende boom)	Valkerf van 2 zijden uitzagen
		Hartsteek
		Steken en terugzagen
		Verrotte/dode bomen
		Positie van de zager bij het maken van de verschillende zaagsneden
3.7	De verschillende zaagsneden voor het afzagen van de een onder zware spanning staande kluit bij een ontwortelde boom	Het inschatten van omgevingsrisico's

		Gewicht uit de kroon wegnemen door deze uit te snoeien
		Volgorde van zaagsneden met trekspanning aan de bovenzijde van de stam
		Volgorde van zaagsneden met trekspanning aan de onderzijde van de stam
		Volgorde van zaagsneden met trekspanning aan een zijkant van de stam
		Volgorde van zaagsneden met de stam gedeeltelijk in de grond
		Eventueel verankeren van de kluit tegen ongewenst kantelen
		De inzet van aanvullende hulpmiddelen en/of machines
		Positie van de zager bij het uitvoeren van de werkzaamheden
3.8	De zaagtechniek bij het vellen van een widowmaker	Het inschatten van omgevingsrisico's.
		Zover mogelijk uitsnoeien van de kroon
		Testen van de aanhechting van het breukvlak
		Kiezen van de velrichting
		Volgorde van de zaagsneden
		De inzet van aanvullende hulpmiddelen en/of machines
		Positie van de zager bij het uitvoeren van de werkzaamheden
3.9	Het vellen of loswerken van een vast gewaaide of vast gevallen zware boom.	Het inschatten van omgevingsrisico's.
		De inzet van aanvullende hulpmiddelen en/of machines
		Loszagen van de kluit
		Loszagen van het restant van de breuklijst
		Positie van de zager bij het uitvoeren van de werkzaamheden

Vaardigheidscompetenties niveau 6

#	Competentie	Criteria/toelichting
V	De kandidaat kan:	
5	Veiligheid	
5.1	De wettelijke verplichte PBM's op de voorgeschreven wijze gebruiken	Helm
		Oog-/gelaatbescherming
		Gehoorbescherming

		Zaagbroek/-overall
		Zaagschoeisel
		Handschoenen
5.2	Een kettingzaag beoordelen op veiligheid(voorzieningen) voor ingebruikname	Anti-vibratie voorziening
		Kettingrem
		Veiligheidsgas
		Kettingvanger
		Veiligheidsketting
		Verbreed achterhandvat
5.3	De correcte brandstof en smeermiddelen gebruiken zonder te morsen	Alkylaat-brandstof
		Biologisch afbreekbare kettingolie
5.4	Veilig en verantwoord werken voor zichzelf, omstanders en zijn omgeving	Herkennen en voorkomen van gevaarlijke situaties (LMRA)
6	Onderhoud	
6.1	Slijtageverschijnselen beoordelen	Geleider
		Anti-vibratievoorziening
6.2	Het dagelijks onderhoud (bedrijfsklaar maken) uitvoeren	Controle veiligheidsvoorzieningen van de zaag
		Luchtfilter schoonmaken
		Geleider schoonmaken
		Kettingscherpte beoordelen
		Kettingspanning
6.3	Een zaagketting beoordelen of deze scherp is	Beschadiging-/slijtagebeelden
7	Werken met de kettingzaag	
7.1	De kettingzaag op een veilige wijze starten	Start kettingzaag op de grond of met achterhandvat tussen de benen.
7.2	De kettingzaag rechtshandig gebruiken	Rechterhand aan achterhandvat
7.3	De kettingzaag op een veilige en ergonomische manier gebruiken	Controle over kettingzaag
		Veilige lichaamshouding
		Ergonomische lichaamshouding
7.4	De kettingrem voldoende en op de juiste wijze gebruiken	Kettingrem geactiveerd bij lopen of klauteren
		Kettingrem geactiveerd indien zaag wordt losgelaten
7.5	Kan noodzakelijk onderhoud tijdens het werk signaleren	Ketting(spanning)
		Motorstoring
		Kettingsmering
7.6	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het korten van liggend hout	Trekkende- en duwende ketting
		Beperk kickback risico
		Niet met de knieën of voeten de stammen fixeren

7.7	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het korten van liggend hout en afzetten van kleine bomen en struiken	Trekkende- en duwende ketting
		Beperk kickback risico
		Herkennen van spanning in het hout
		Horizontaal afzagen van staand hout
		Snel en schuin doorzagen van staand hout
		Combi-cut bij staand hout
		Step-cut bij staand hout
		Valkerf, spintsnedes, velsnede bij staand hout
7.8	De velrichting bepalen	Hangrichting
		Windrichting
		Aantastingen in stamvoet
		Obstakels omgeving
		Bepalen hulpmiddelen
7.9	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het vellen van eenvoudige bomen	Wortelaanzet verwijderen
		Zool
		Dak
		Spintsnedes
		Velsneden/breuklijst
7.10	Veilig gevelde bomen uitsnoeien	Stabiele positie
		Zaag dicht bij het lichaam
		Zaag indien mogelijk op stam laten rusten
		Herkennen en anticiperen op duw- en trekhout
		Niet in de buurt van benen/voeten zagen
		Gedoseerd gas geven
7.11	Vasthangende bomen loswerken	Breuklijst doorzagen
		Gebruik velhevel
		Gebruik handlier
7.12	(Vel)hulpmiddelen op de juiste wijze toepassen	Velhevel/kantelhaak
		Wiggen/hamer
		Handlier
7.13	Kan problemen op een veilige wijze oplossen	Geen gevaarlijke situaties onbeheerd achterlaten
		Juiste hulp(middelen) inschakelen
7.14	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het vellen van bomen met een diameter die groter is dan de geleiderlengte.	Valkerf van 2 zijden uitzagen
		Hartsteek
		Steken en rondzagen (zijdelingse steekmethode)

		Steken en terugzagen
		Verrotte/dode bomen
7.15	Een correcte zaagtechniek toepassen bij het vellen van bomen die extreem onder spanning staan (in de velrichting hangen) met een diameter die groter is dan de geleiderlengte.	Toepassen van 'steken en terugzagen' bij een extreem onder spanning staande boom of stam. (Eventueel op spanning gebracht door machine of lier tot er beweging zit in de wortel kluit)
8	Uitsnoeien van een onwortelde boom	
8.1	Weergeven hoe hij veilig gewicht uit de kroon wegneemt (uitsnoeien)	Werkvolgorde
		Niet boven/buiten de macht zagen
		Inschatten van duw-/trekzijde/takspanning
		Positie van de zager
8.2	Weergeven hoe hij veilig de stam van de kluit afzaagt	Inschatten van duw-/trekzijde
		Keuze voor zaagtechniek
		Volgorde van zaagsneden
		Positie van de zager
8.3	Weergeven hoe hij de kluit, indien nodig, verankert	Handler
		Mechanische/hydraulische lier
		Mobiele-/rupskraan
		Uitrijwagen
		Anders
9	Vellen van een widowmaker	
9.1	Weergeven hoe hij veilig gewicht uit de kroon wegneemt (uitsnoeien)	Onderaan beginnen, naar boven werken
		Niet boven/buiten de macht zagen
		Inschatten van duw-/trekzijde/takspanning
		Positie van de zager
9.2	Weergeven hoe hij de widowmaker velt	Richting van de valkerf
		Keuze voor spintsneden
		Keuze voor velsnede (standaard of steken terugzagen)
		Positie van de zager
9.3	Weergeven welke (mechanische) hulpmiddelen kunnen helpen om de werkzaamheden veiliger uit te voeren	Handler
		Mechanische/hydraulische lier
		Mobiele-/rupskraan
		Uitrijwagen
		Anders

Bijlage 1 Randvoorwaarden beoordeling NKC-examinatoren

Conform het NKC-document dienen de NKC-examinatoren (hierna examinatoren) aan een aantal basisvoorwaarden te voldoen. In deze nadere omschrijving wordt de procedure en beoordeling om NKC-examinator te worden/zijn beschreven. Dit document geldt als bijlage bij het NKC-document.

Procedure aspirant NKC-examinator

Om bevoegd examiner te worden zal de aspirant door een auditcommissie worden beoordeeld op een aantal criteria. De beoordeling zal plaatsvinden volgens onderstaand protocol.

- De aspirant examiner (hierna aspirant) dient éérst in bezit te zijn van een certificaat NKC 5 voordat hij/zij beoordeeld kan worden als examiner.
- De aspirant meldt zich bij SGE. Na aanmelding zal de aspirant worden uitgenodigd voor de auditcommissie te verschijnen. Vóór dit moment zal de aspirant zijn CV, kopieën van certificaten en diploma's, zaagervaring en zoveel mogelijk relevante informatie op voorhand aanleveren. SGE is communicatieverantwoordelijke tijdens deze procedure. Aangeleverde bescheiden door de aspirant worden na een geslaagde audit door alle betrokkenen vernietigd. De auditcommissie zal de aspirant beoordelen op onderstaande aspecten:

Aspect/onderdeel	Beoordelingsvorm
Relevante kettingzaagkennis- en ervaring	Check geldig certificaat NKC niveau 5
Didactische- en assessmentvaardigheden	Tijdens beoordeling simulatie
Toepassen NKC-systematiek	Tijdens beoordeling simulatie (o.a. ingevulde beoordelingsformulieren)
Vaktechnische vaardigheden	Praktijkbeoordeling vellen NKC 5 boom
Interview	• Relevante kettingzaagkennis- en ervaring obv CV • Getoonde didactische- en assessment-vaardigheden • Getoond begrip NKC-systematiek

- De auditcommissie zal bestaan uit twee leden. Deze leden worden door de vaststellingscommissie en/of SGE aangewezen en hebben samen kennis van de hierboven genoemde aspecten waarbij de afzonderlijke leden in één of meerdere hierboven genoemde aspecten gespecialiseerd zijn.
- De aspirant wordt toegelaten tot het team van NKC-examinatoren indien de auditcommissieleden beide een positief oordeel hebben gevelde over de getoonde kennis en vaardigheden. Indien een aspirant (nog) niet als positief is beoordeeld zal de auditcommissie zich verantwoorden naar de aspirant in de vorm van mondelinge en schriftelijke feedback. Deze schriftelijke feedback wordt maximaal 6 maanden door SGE bewaard en daarna vernietigd.

- Bij voldoende belangstelling zal SGE in samenwerking met de auditcommissie een audit plannen waarbij meerdere aspiranten deel kunnen nemen. Tijdens de audit simuleren de aspiranten beurtelings de rol van kandidaat.
- Tijdens de audit wordt door de auditoren een interview afgenomen waarin de onderstaande aspecten worden besproken:
 - CV (waarin relevante zaagervaring opgenomen dient te zijn)
 - Getoonde didactische- en assessmentvaardigheden
 - Getoond begrip NKC-systematiek
- De aspirant zal worden beoordeeld op de hierna nader genoemde aspecten:

Aspect/onderdeel	Criteria
01) Relevante kettingzaagkennis en -ervaring	<u>Voldoende</u> in bezit van geldig certificaat NKC niveau 5
02) Didactische- en assessmentvaardigheden (tijdens beoordeling simulatie kandidaat)	<u>Voldoende</u> ontvangen/geruststellen van kandidaten.
	<u>Voldoende</u> instrueren van kandidaten t.a.v. het door hen af te leggen examen, toetsvorm, locatie, noodvoorzieningen etc.
	<u>Voldoende</u> duidelijke uitleg bij slechtnieuwsgesprek.
	<u>Voldoende</u> duidelijke feedback.
	<u>Voldoende</u> duidelijke algemene communicatie en houding.
03) Toepassen NKC-systematiek (tijdens beoordeling simulatie kandidaat)	<u>Voldoende</u> toezicht op de veiligheid van kandidaten, omstanders e.a.
	<u>Voldoende</u> beoordelen van geschiktheid van het object (maten v/d bomen, dichtheid, bereikbaarheid etc.) conform examenrichtlijnen.
	<u>Voldoende</u> uitvoering geven t.a.v. Natuurbescherming binnen de Omgevingswet.
	<u>Voldoende</u> beoordelen van groepsgrootten t.a.v. examenlocatie.
	<u>Voldoende</u> duidelijk aangeven wanneer het keuringsmoment voor de zagen en PBM's zal zijn en de wijze waarop dit wordt getoetst.
	<u>Voldoende</u> kunnen aangeven bij welke omstandigheden het examen niet wordt gestart of wordt gestaakt.
	<u>Voldoende</u> invulling kunnen geven aan (beoordeling)formulieren en overige administratie.
	<u>Voldoende</u> kunnen toepassen van de NKC systematiek (waarschuwen)
04) Vaktechnische vaardigheden (tijdens beoordeling simulatie kandidaat)	<u>Voldoende</u> problemen en onveilige situaties kunnen oplossen. Al dan niet veroorzaakt door kandidaten.
	<u>Voldoende</u> praktijkbeoordeling vellen NKC 5 boom.
05) Interview	<u>Voldoende</u> CV (waarin relevante zaagervaring opgenomen dient te zijn)
	<u>Voldoende</u> didactische- en assessmentvaardigheden
	<u>Voldoende</u> begrijpen van de NKC-systematiek

Met betrekking tot NKC 6 (upgrade):

Om NKC 6 examiner te kunnen worden dient de NKC examiner deel te nemen aan een NKC 6 audit. Bij deze audit gelden de volgende voorwaarden:

- Aspirant NKC 6 examiner dient éérst NKC 5 examiner te zijn voordat er deelgenomen kan worden aan een upgrade naar NKC 6 examiner.
- Indien aan bovengenoemde voorwaarde is voldaan, wordt er getoetst op de NKC-6 vaardigheden (zie 4.3).
- Bij een voldoende resultaat krijgt de aspirant NKC 6 een vermelding (6) in het register toegelaten examinatoren.
- In dit proces dienen de auditoren over NKC 6 te beschikken.

Bijlage 2 Eisen aan de examenlocatie

A. Eisen aan de theorie-examenlocatie

Een examenlocatie waar theorie-examens worden afgenomen moet aan diverse eisen voldoen. In het document 'Locatienormen theorie-examens' staan onder meer de afstand tussen kandidaten, aanwezig in de examenruimte en hulpmiddelen beschreven. Bij afname op praktijklocaties dient er in de geest van deze normen gehandeld te worden.

B. Richtlijn randvoorwaarden praktijkexamenobject

Geen enkele examenlocatie/-situatie zal hetzelfde zijn. Om uniformiteit te houden zijn er enkele randvoorwaarden vastgesteld waarvan de NKC-examinator zich ervan op de hoogte dient te stellen dat deze voorwaarden aanwezig zijn. Hierdoor kan de examinerator per doelgroep, situatie en/of omstandigheden het examen aanpassen of inrichten waarbij toch uniformiteit bestaat bij het afnemen van de toetsen. In het praktijkexamen zal er onderhoud (bedrijfsklaar maken) moeten worden uitgevoerd, vindt er een instructie plaats op de praktijklocatie, vindt een keuringsmoment plaats en tenslotte worden er de gevraagde werkzaamheden uitgevoerd. In dit document worden deze momenten apart beschreven als richtlijn voor de NKC-examinatoren en NKC-exameninstellingen. Dit document is een bijlage in het Document NKC.

Bedrijfsklaar maken

Conform de beoordelingscriteria moeten de kandidaten hun zaag bedrijfsklaar maken. Niveau 1 is hierbij een uitzondering. Hier hoeft de zaagketting **niet** geslepen te worden.

#	Titel	Max. groeps-grootte	Bedrijfsklaar maken omvat:	Min. obser-vatietijd p.p.	Max. obser-vatietijd per max. groep grootte
1	Korten van liggend hout	10	- een kettingzaag beoordelen op veiligheid(voorzieningen) voor ingebruikname - het dagelijks onderhoud (bedrijfsklaar maken) uitvoeren - een zaagketting beoordelen of deze scherp is - een zaagketting vervangen	10 minuten	120 minuten
2	Afzetten kleine bomen en struiken	10	- idem aan niveau 1 maar met <u>een zaagketting slijpen</u>	15 minuten	180 minuten
3	Vellen zonder hulpmiddelen tot diameter 30 cm	8	- idem aan niveau 1 maar met <u>een zaagketting slijpen</u>	20 minuten	240 minuten
4	Lichte velling	8	idem aan niveau 1 maar met	20 minuten	240 minuten

			o <u>een zaagketting slijpen</u>		
5	Zware velling	6	o idem aan niveau 1 maar met o <u>een zaagketting slijpen</u>	20 minuten	240 minuten
6	Stormhout (enkele boom)	1	o idem aan niveau 1 maar met o <u>een zaagketting slijpen</u> o <u>beoordeling tijdens praktijktoets</u>	30 minuten	individueel

Instructiemoment

De NKC-examinator zal de kandidaten instrueren omtrent de onderstaande aspecten. Hij kiest er zelf voor om dit in één keer te doen of op te splitsen in meerdere momenten.

- Uitleg van de uit te voeren opdracht
- Uitleg van de beoordelingscriteria, systeem van waarschuwingen (toepassen van beoordelingsformulier)
- Wijze van bedrijfsklaar maken
- Wijze en moment van keuring
- Uitvoering m.b.t. Natuurbescherming binnen de Omgevingswet.
- Terrein specifieke omstandigheden en veiligheidsrisico's
- Noodscenario (veld-/bedrijfshulpverlening)
- Hoe om te gaan met vragen tijdens de werkzaamheden
- Hoe om te gaan met onveilige situaties
- Moment en wijze waarop de kandidaten feedback ontvangen

Keuringsmoment

Er wordt aanbevolen om vlak vóór de start van de zaagwerkzaamheden de kandidaten de zagen en hun PBM's te laten controleren. Mocht er na het bedrijfsklaar maken, tijdens het vervoer nog iets zijn gebeurd dan kunnen de kandidaten dat melden en verbeteren. Indien de examinator tijdens de keuring onvolkomenheden aantreft zal de kandidaat het examen niet voort kunnen zetten aangezien hij niet capabel is om het materiaal veilig in gebruik te nemen. De keuring kan ook na het bedrijfsklaar maken plaatsvinden. Indien er voor aanvang van de zaagwerkzaamheden (en bij goedkeuring na het bedrijfsklaar maken) nog onvolkomenheden worden aangetroffen tellen deze niet mee voor de beoordeling.

Praktijklocatie

Afhankelijk van het aantal kandidaten en terrein specifieke omstandigheden zal de NKC-examinator moeten beoordelen of het object geschikt is voor praktijktoetsing. Hierbij dienen onderstaande richtlijnen als handvat. De eindverantwoordelijkheid voor veiligheid en kwaliteit van het examen ligt ten allen tijde bij de NKC-examinator.

#	Titel	Max. groeps-grootte	Aantal aan te bieden stammen, struiken of bomen <u>per kandidaat</u> .	Min. observatietijd p.p	Max. observatietijd per groep (max. grootte)
1	Korten van liggend hout	10	Minimaal 10 zaagsneden op één of meerdere stammen tussen 20 en 50 cm doorsnede.	10 minuten	120 minuten
2	Afzetten kleine bomen en struiken	10	Minimaal 5 meerstammige struiken of 10 enkelstammige struiken/bomen (of een combinatie hiervan ter beoordeling van NKC-examinator) van max. 15 cm doorsnede.	15 minuten	180 minuten
3	Vellen zonder hulpmiddelen tot diameter 30 cm	8	Minimaal 3, maximaal 5 bomen met een d.b.h. tussen de 15 en 30 cm.	20 minuten	240 minuten
4	Lichte velling	8	Minimaal 2, maximaal 3 bomen met een d.b.h. tussen de 20 en 30 cm waarbij minimaal het gebruik van een velhevel vereist is om veilig te kunnen vellen.	20 minuten	240 minuten
5	Zware velling	6	Minimaal 2, maximaal 3 bomen met een minimale d.b.h. van 30 cm waarbij de bomen dikker zijn dan de geleiderlengte van de te gebruiken zaag.	20 minuten	240 minuten
6	Stormhout (enkele boom)	1	Minimaal 1 loofboom met een d.b.h. welke groter is dan 35 cm <u>en</u> waarbij de boom, op de af te zagen plaats, dikker is dan de geleiderlengte van de kettingzaag.	30 minuten	individueel

Het is aan de examinerator om de kandidaten om de beurt, in tweetallen of als groep(je) te observeren. Hierbij moet de veiligheid en de kwaliteit van de observatie worden gewaarborgd.

Bijlage 3: Voorbeelden beoordelingsformulieren praktijk

De voorbeelden van beoordelingsformulieren praktijk omvatten de beoordelingscriteria zoals opgenomen in dit examendocument. Deze beoordeling van deze criteria dienen gerapporteerd te worden. De examiner of exameninstelling kan en mag zelf formulieren ontwerpen en gebruiken mits deze voldoen aan de gestelde eisen. Er moet te herleiden zijn wie, door wie, waar en wanneer er beoordeeld is op de te beoordelen criteria. Ook moet de feedback bij een onvoldoende beoordeling gerapporteerd worden.

In de voorbeelden wordt uitgegaan van een groepsgewijze beoordeling en rapportage (A-formulier). Indien een kandidaat een onvoldoende heeft gescoord wordt deze feedback op een extra, persoonlijk, formulier gerapporteerd en toegevoegd aan de administratie (B-formulier).

De rapportage mag zowel digitaal, op papier, tijdens of na de beoordeling ingevuld worden. Ook kan een exameninstelling/examiner zelf beslissen of formulieren geheel individueel of als eerste per groep (A-formulier) gebruikt worden. Ook qua lay-out, logo etc. zijn de formulieren naar eigen inzicht op te maken. Voorwaarde hierbij is dat het NKC-logo herkenbaar is.

De voorbeelden van beoordelingsformulieren zijn te raadplegen via het beveiligde deel van de website www.kettingzaagcertificaat.nl

Bijlage 4: Eisen aan de NKC-exameninstelling en examiner

Een NKC-Exameninstelling is een organisatie die NKC-examens organiseert en afneemt voor persoonscertificaten. Zij doen dit op basis van het dit document uitgegeven door SGE. Het examen kan alleen worden afgenomen door SGE-erkende examinatoren. Het staat een NKC-Exameninstelling vrij om ook NKC-trainingen te verzorgen.

Voorwaarden NKC exameninstelling

1. De NKC-Exameninstelling is zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van NKC examens.
2. De NKC-Exameninstelling beschikt over een door SGE goedgekeurd examen reglement. Bij geschillen waarin het examenreglement van de exameninstelling niet voorziet, heeft SGE het finale woord.
3. De NKC Exameninstelling heeft een examen functionaris die aanspreekpunt is en eindverantwoordelijk is voor het examen proces.
4. De NKC-Exameninstelling houdt zich aan de eisen die gesteld zijn bij de uitvoering van NKC-examens (faciliteiten, examenduur). Deze eisen zijn vastgelegd in dit NKC-examendocument.
5. De NKC-Exameninstelling verplicht zich om gebruik te maken van gecertificeerde NKC-examinatoren voor de afnemen van NKC-examens.
6. De NKC-Exameninstelling mag zelf datum en plaats van NKC-examens plannen en uitvoeren en is gehouden aan meldingsplicht van de kandidaten en het examen minimaal 7 dagen voor het examen aan SGE. De NKC-Exameninstelling zal de lijst van NKC-gecertificeerden volgens een vooraf gesteld registerformat binnen twee weken aan SGE doorgeven.
7. SGE geeft een pas uit. Op dit pasje staat het de NKC-logo. Daarnaast is de exameninstelling vrij om elk document uit te geven waarin haar organisatielogo is opgenomen naast het NKC logo.
8. De NKC-Exameninstelling is verplicht de facturen voor afgenomen examens te voldoen.
9. De opname in het NKC-Exameninstelling register is geldig voor een termijn van drie jaar. Voor verlenging is een nieuwe audit noodzakelijk. Deze heraudit heeft dezelfde zwaarte als de initiële audit. De heraudit zal plaatsvinden binnen drie maanden voor verstrijking van de geldigheidsdatum, tijdens deze audit zal bekeken worden of de NKC-Exameninstelling nog aan de voorwaarden NKC-Exameninstelling voldoet, op basis van de uitvraag naar het dan geldende examenreglement. Een examenreglement kan gelden voor een aantal nevenvestigingen die onder één hoofdvestiging actief zijn, mits dit in het examenreglement is vastgelegd.
10. Inspectie: inspecteurs van SGE krijgen toegang tot theorie- en praktijk-examens om te controleren of de examens worden uitgevoerd zoals voorgeschreven. Bij tweemaal een onvoldoende volgt een verzoek tot het indienen van een verbeterplan, te bespreken met SGE. Indien er binnen 6 maanden geen verbetering behaald wordt, kan in het uiterste geval de status als NKC-exameninstelling worden ingetrokken.
11. De NKC-Exameninstelling mag tot de geldigheidsdatum van de accreditatie het NKC logo gebruiken.

12. De NKC-Exameninstelling is verplicht om binnen een maand na een voorgenomen besluit van de instelling, SGE schriftelijk op de hoogte te stellen indien veranderingen in de organisatie grote gevolgen hebben voor het NKC certificeringsproces. SGE houdt zich het recht voor de NKC exameninstelling tijdelijk uit te sluiten als exameninstelling totdat het gewijzigde NKC certificeringsproces is (her)beoordeeld.

Examinatoren

De beoordeling tijdens de praktijkexamens gebeurt uitsluitend door bevoegde en dus geregistreerde NKC-examinatoren. Opleiding en beoordeling kan door dezelfde persoon geschieden. Beoordeling kan binnen een training/opleiding plaats vinden. Het kan een apart toetsmoment zijn of geïntegreerd in de training. De docent/trainer die niet NKC-geregistreerd is mag bij de toetsing aanwezig zijn. De theorietoets kan afgenomen worden door een docent, waarnemer of trainer welke niet geregistreerd hoeft te zijn. Wel moet hij kennis hebben van de eisen en randvoorwaarden bij de theorietoets en eventuele aanvullende eisen van de exameninstelling. De eindverantwoordelijkheid voor het juist afnemen van de theorietoets ligt bij de NKC-examinator die de praktijktoets afneemt. Voor een nadere beschrijving van de eisen en randvoorwaarden van de beoordeling van NKC-examinatoren wordt verwezen naar Bijlage 1.

Rol NKC-examinator

Om een uniforme transparante certificering te bewerkstelligen zijn er een aantal voorwaarden waar een NKC examiner aan moet voldoen.

Een erkende NKC-examinator is een persoon die, in opdracht van een NKC-exameninstelling, NKC-examens afneemt. Zij doen dit op basis van het document NKC uitgegeven door SGE. Het NKC-examinator kan ook de trainer zijn die de kandidaten heeft opgeleid. Een NKC-examinator moet aan de eisen voldoen zoals hieronder beschreven en wordt na erkenning opgenomen in een openbaar register.

Voorwaarden NKC-examinator

1. De NKC-examinator moet minimaal zelf niveau 5 hebben. Wanneer wordt geëxamineerd op niveau 6 dient de examiner niveau 6 te hebben.
2. De NKC examiner legt een beoordeling af onder verantwoordelijkheid van SGE om toegelaten te worden als erkend NKC examiner op de volgende punten:
 - a) Relevante zaagervaring, blijkend uit het CV
 - b) Didactische en assessment aantekeningen
 - c) Praktijk proef NKC beoordeling
 - d) Praktijk proef vaktechnische vaardigheden d.m.v. het vellen van een NKC 5 boom tijdens de audit
3. De NKC-examinator houdt zich aan de eisen die gesteld worden aan de uitvoering van NKC-examens (document, beoordelingscriteria, examenduur).
4. De NKC-examinator wordt opgenomen in een register.
5. De opname in het NKC-register is geldig voor een periode van drie jaar (36 maanden). Voor verlenging is het noodzakelijk twee intervisie- en/ of deskundigheidsbijeenkomsten bij te wonen. Is die periode verlopen zonder het bijwonen van bijeenkomsten, dan is een nieuwe NKC-audit nodig. Het doel van de bijeenkomsten is om de kwaliteit op het gebied van vakvaardigheid en wijze van beoordelen te harmoniseren. Indien het

(deel)onderwerp van de nascholingsbijeenkomst NKC 6 is, dan krijgen certificaathouders NKC 6 voorrang bij toegang tot die nascholingsbijeenkomst.

6. SGE zal de NKC-examinator tijdig informeren over ontwikkelingen aangaande NKC-certificeringseisen.
7. Een examiner dient fysiek in staat zijn om het te toetsen niveau in de praktijk ongehinderd uit te kunnen voeren teneinde de veiligheid van kandidaten voldoende te kunnen waarborgen.